

== Velja po pošti: ==
za celo leto naprej .. K 60—
za en mesec .. " 5-50
za inozemstvo .. " 70—
V Ljubljani na dom
Za celo leto naprej .. K 58—
za en mesec .. " 5—
V spravi prajeman mesečno .. 4-50
== Sobotna izdaja: ==
Za celo leto .. " K 10—
za inozemstvo .. " 15—

SLOVENECE

== Inserati: ==
Enostolpna petstvarica (50 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat .. " po 80 v
Pri naročilu nad 10 objav popust.
Najmanjši oglas 50/8 mm K 3—
== Poslano: ==
Enostolpna petstvarica K 1-50
Izhaja vsak dan izvenredni ponedeljek in dan po prazniku, ob 5. uri jutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 8/III.
Rekopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Telefona št. 50.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 3. — Redun poštna hrana.
Ljubljanska št. 350 za naročnino in št. 349 za oglas,
avstr. kn. denar 24.797, ogr. 23.511, bosn.-herc. 7583.

80. Nova stranka.

V nedeljo je 60 oseb ustanovilo novo stranko, ki naj bi zastopala koristi našega kmeta. Kumovali pa so tej stranki zopet liberalni doktorji, trgovci in mnogo magnatov z dežele, ki z ustanovitvijo te stranke upajo, da se vendarle enkrat posreči po ovinkih spraviti našega kmeta v politični liberalizem. Ideja ni nova, tudi neumna bi ne bila, ko bi bil naš kmet tako trapast, da bi sploh kdaj kaj dal na take poskuse in manevre.

Takih poskusov pozna politična zgodovina našega kmečkega gibanja dovolj. Posrečil pa se ni niti eden, kar je znamenje, da naše ljudstvo noče politične hinavščine, ki se skriva za ustanovitvijo takihle neodvisnih »kmečkih« strank. Stari in mladi slovenski liberalizem si že skoro eno celo človeško generacijo ne upa med kmeta drugače ko pod firmo »neodvisnega kmeta«. Zgodi pa se to seveda le pred volitvami, ko je glas zadnjega hribovskega kmetiča prav toliko vreden ko glas mestnega ali trškega kapitalista.

Odkar je SLS s svojim delom rešila kmeta oderuštva, odkar ga je gospodarsko organizirala v močnih združenjih, odkar se je naš kmet s pomočjo in sodelovanjem mož naše stranke gospodarsko osamosvojil ter se je dvignila njegova izobrazba, je naš kmet zavestno in iz prepričanja stal v taboru naše stranke. — in v tem ga mora podpirati presoja današnjega položaja —, da je v istem hipu razbita njegova silna moč, in on sam plen surovega kapitalizma ali obupnega komunizma, kakor hitro bi se posrečilo oslabil moč SLS. Tudi slepcu mora biti to jasno. Komur je mar za kmetovo bodočnost, ta bo danes šel na delo, da združi vse kmečke sile in jih pripravi v obrambo kmetovega obstanka. Kdor pa danes snuje nove kmečke stranke, ta napoveduje boj vsem drugim stanovom v hipu, ko skuša razbiti največjo politično organizacijo kmečkega stanu na našem jugu, ki je vzor kmečkih organizacij povsod drugod izven naših meja.

Toda ni nas strah, da bi se to zgodilo. Politična hinavščina in breznačajnost ne more imeti trajnega uspeha.

Kaj naj rečemo o g. Demšarju, bivšem poslancu SLS, ki je prišel med šestdesetorico »neodvisnih« ter tam izjavljal, da ni več pristaš SLS? Mož je spremenil fronto. Brez žale besede mu bode povedano: To ne bo v korist njegovemu ugledu, ne njegovi novi stranki in ne v škodo SLS.

Inicijativa za ustanovitev take stranke je prišla od strani pristašev JDS. Ta stranka je svoje pristaše med kmeti, kolikor jih

ima, užalila, ker je popolnoma omalovaževala kmečki stan ter ni niti enega kmeta poslala v državni zbor. Jasno pa je tudi, da bo ta nova stranka nezadovoljnih liberalnih kmetov vedno tvorila pomožno četo organizaciji JDS; saj je iz poročila razvidno, da so se vršila zaupna pogajanja med možmi nove stranke pod vodstvom g. dr. Žerjave.

Značilno je dejstvo, da je g. Zupančič proglasil, naj nova stranka sprejme na videz verski program, da zamaši usta SLS. Tako načelo je vredno naprednega magnata! Ne radi potrebe in načelnega prepričanja, marveč zato, da se SLS, »zavežejo usta«. Z drugimi besedami se pravi to: Pesek v oči in če hočete, se tako početje imenuje kratko: politična hinavščina!

Vloge so lepo razdeljene! Politična breznačajnost in hinavščina tukaj. Surovo nasilje in kol ter pretep tam, kakor dokazuje žalostni slučaj v Želimljah. To je orožje, s katerim se bore nasprotniki krščanske kmečke organizacije SLS! Namesto odkritosti hinavščina, mesto strpnosti poboji! Naš kmet pa rabi danes drugačne organizacije, ker mu gre za obstanek. Zato ves terorizem in vsa hinavščina re bosta omajala našega kmeta, da bi zapustil organizacijo, v kateri se je osvobodil, se dvignil proti vsem tistim sovražnikom kmečkega stanu, ki mu danes vdirajo v hišo in mu jo hočejo zažgati. Naš kmet pa stoji na straži: se zbira v Jugoslovanski Kmečki Zvezi ter kliče v boj vse stanovske tovariše proti liberalnemu kapitalizmu in krivičnemu komunizmu! Kdor hoče dobro, bo šel z nami. Kdor pa je zavrgel sebe in svoj stan, ga naša organizacija ne potreba!

Ustanovitev nove kmečke stranke.

V nedeljo se je v hotelu pri Loydu vršilo zborovanje za ustanovitev nove jugoslovanske stranke, ki naj združi vse kmečke stranke in posebno tiste, ki doslej v drugih strankah niso hoteli in znali delati za kmeta. Na povabilo gg. Pirnata in Tršana iz Tacna je došlo na shod 61 ljudi, 1 je pred začetkom odšel.

Med udeleženci je bilo več absolventov Kmetijske šole na Grmu, travniški mojster Jereb i. dr. Bili pa so tudi precej zastopani drugi stanovi kot dr. Šemrov iz Kranja, trgovec Novak iz Viča, zastopnik zaloge strojev Blaška; tudi bivši poslanec g. Demšar iz Čušnice je bil navzoč, ki je izjavil, da ne pripada več SLS. Najbolj pa so bili zastopani varni liberalni velikaši iz dežele, kakor Zupančič iz Mirne in drugi.

Tendenco celega zborovanja je bila, da se s temi nezadovoljniji — kakor je izjavil g. dr. Šemrov — pogaja stranka JDS, da jim eventualno da mal kotichek v njih stranki, in to pod pogojem, da mirujejo in ne ustanavljajo lastne stranke. Liberalni velikaši z dežele so se bridko pritoževali, da jim JDS ne da zastopstva, ki jim gre in da registrirajo v JDS le doktorji. Povdarjali so dalje, da naj, se osnuje lastna stranka. Na pripombo g. Zupančiča iz Rake so sklenili, da bodo vsaj navidezno stranka z verskim programom, ker drugače zgube na kmetih teren, tako pa da zavezemo usta SLS, v resnici pa, da naj deluje nadstrankarsko. Dalje se je probrała daljša izjava g. ravnatelja Firca, ki je izjavil, da odklanja sodelovanje pri ustanovitvi te stranke. JDS je po zastopniku dr. Šemrovu odklonila kotichek za liberalne kmete, če si predrznejo ti nezadovoljniji osnovati lastno stranko. Tozadevna pogajanja so se vodila po inicijativi g. podpredsednika dr. Žerjave.

Proti SLS se ni moglo nič pozitivnega ugovarjati. G. Demšar se je zelo slabo zagovarjal ter je vabil, da mora stranka, če hoče, da se osnuje, pridobivati inteligenco, ker so kmetje premalo inteligentni, da bi se sami zastopali. Nekateri so tudi ostro kritikovali svoj čas izdano ustavo, in so se odločno izjavljali proti prevelikim pravicam krone.

Po daljšem prerekanju se je določilo, da se novo stranko osnuje. Izvolil se je pripravljajni odbor. Da bode pa izgledalo, da so nepristranski, so sklenili, da se mora voliti načelnik iz stranke JDS in podnačelnik pa iz SLS in sicer naj bode načelnik Kušar z Brezovice in njegov namestnik pa Jos. Hafnar, župan iz Škofje Loke, ki pa ni bil navzoč.

Istotako se je izvolil odbor 45 članov, od katerih jih niti 10 ni bilo navzočih.

Končno se je razpravljalo o izdaji lastnega lista. Sklep, da se napravijo delnice po 200 K. pri katerih je treba strogo paziti, da ne pridejo v nepoklicane roke. Seveda težava se je pokazala takoj, ko ni nikogar, ki bi v list pisal.

Tako se je ustanovila ta nova stranka, o kateri so nekateri njenih ustanoviteljev mnenja, da naj bode po stopinjah hrvaškega Radića, drugi pa žele, da bi se ne zamerila preveč gospodom okrog JDS. Mi smo tudi prepričani, da do te zamere ne bo prišlo, ker stara ljubezen ne zjavi.

Kri je tekla.

Prav je zapisal »Slovenec« v nedeljski številki, da se je po deželi začela sistematična gonja proti naši stranki. V zad-

njih časih smo na shodih morali opazovati, kako se na raznih krajih dežele povsod z istimi gesli, z istimi besedami vedno bolj organizira in stopnjuje ta napad na S. L. S. Ne moremo zamolčati, da se je po tistih krajih nekaj časa poprej po navadi vršil shod JDS. Tako je bilo na Dobrovi, na Brezovici, tako na Igu, isto se pripoveduje o drugih krajih. Zadnje nedeljo pa se je zgodilo nekaj, kar se menda še ni zgodilo v dolgi tridesetletni političnih bojih tudi tedaj ne, ko so bile politične strasti najbolj razpaljene, ko je bil političen boj najbolj odurne. Svojo sodbo o tem dejanju bo izreklo sodišče, mi moramo opozoriti na politično stran te zadeve.

»Kmečka zveza« je za nedeljo sklicala shod v Želimljah. Domači župnik, g. Erjavec je otvoril shod, vse zborovalce pozdravil, predstavil govornika in povabil navzoče, naj vsakdo po govoru pove svoje misli, stavi vprašanja, da se lepo pogovorijo o vseh zadevah. Pred šolo, kamor se je prenesel shod vsled velikega števila zborovalcev, se je pred govornikovo mizico v polukrogu postavilo okoli 15 ljudi, morda tudi več, starejših in mlajših, ki so imeli v rokah šibe in palice. Po župnikovih besedah se nekdo od zadaj požene tem ljudem v hrbet, središče polukroga se zavali proti župniku, obe krili pritrsneta nanj od obeh strani, začele se sodelovati pesti in palice in župnik je bil v kratkem ves krvav po celi glavi, vratu, obleki in rokah. Na glavi sta mu zazijali dve rani, iz katerih je močno tekla kri... Napadalcu so hoteli navaliti tudi na dvojico poslušalcev, s krvjo okrvavljena župnikova glava jih ni stregnila, storil je to šele revolver v rokah nekega poslušalca.

Napad je bil dogovorjen in pripravljen. Okoli druge popoldanske ure je prišla po cesti od Golega doli gruča ljudi, ki so imeli šibe in palice v rokah. Dognalo se je, da so prejšnji večer imeli »sejo«. Skupaj so šli v šolsko sobo, kjer bi se prvotno shod moral vršiti, skupno so šli nato pred šolo in se tam postavili v polkrog. Slišalo se je, da ti ljudje hodijo z Golega tudi v Dolino agitirati, da naj zlasti fantje pristopajo v njihovo organizacijo, pri kateri je treba plačati 1 K. Ni nam znano, ali in kakšno društvo imajo na Golem, pri katerem bi bilo treba plačevati 1 krono. Drugod poznamo take organizacije z eno krono članarine, namreč krajevne odbore JDS in naše Kmečke stranke. Ne vemo, če imajo eno ali drugo teh organizacij na Golem.

Škoda, da je dr. Tavčar šele zadnje soboto zvečer zapisal poštno in pametno, da naj govorniki dobro premislijo vsako besedo, ki jo govore na shodih. Škoda,

LISTEK.

Salamonska razsodba.

Iz angleščine (Dickens, Christmas-Stories) prevel Al. Pen.

(Dalje.)

A doktorju se ni prav nič mudilo, slediti temu pozivu. Vso svojo pozornost je posvečal le mrs. Drabble. »Ali vam je kaj bolje, dobra žena?« je skrbno vprašal.

»V glavi prav čisto nič!« je odgovorila mrs. Drabble in zopet udarila z rokami ob kolena. »Prej slabše kot boljše!«

»Poslušajte me,« je rekel mr. Jolly, pomirjač jo. Predočiti vam hočem še enkrat vso stvar z nekaterimi priprostimi vprašanji. Če me boste pozorno poslušali, se boste zopet vsega spomnili, in potem samo nekoliko pomislite, predno mi odgovorite.«

Mrs. Drabble je v nemi pokorščini nagnila glavo in pozorno poslušala. Razven mr. Smallchilda je vse, kar je bilo na krovu, napeto poslušalo.

»No torej, draga žena, gotovo se spominjate, da se je pričela zmešnjava v kabini mrs. Heavysides, ki leži na desni strani ladje?«

»Tako je, gospod,« je odgovorila mrs. Drabble.

»Dobro, šla sva nešteto krat od mrs.

Heavysidesove kabine, to je od desne kabine, do mrs. Smallchildove kabine, to je leve kabine semintja in opazila, da bo mrs. Heavysides prva na vrsti. Ko sem vam zaklical: Mrs. Drabble, tu je krepak dečko, pridite sem in vzemite ga! sem bil v desni kabini, ali ne?«

»V desni kabini, gospod, to lahko pri-sežem,« je rekla mrs. Drabble.

»Dobro, nadaljujmo. Tu je krepak dečko, sem torej rekel, vzemite ga in položite v zibelko. In vi ste ga vzeli in položili v zibelko. Dalje: kje je bila zibelka?«

»V glavni kajuti, gospod,« je odgovorila mrs. Drabble.

»Čisto prav! Bila je v glavni kajuti, ker nismo imeli v nobeni spalni kabini zanj dovolj prostora. Položili ste desnega otroka, z drugimi besedami: otroka mrs. Heavysidesove z zibelko v glavni kajuti. Dobro! dalje: Kako je stala zibelka?«

»Podolgem čez ladjo, gospod,« je rekla mrs. Drabble.

»Podolgem čez ladjo; to se pravi z enim koncem proti prednjemu delu in z drugim proti zadnjemu delu ladje. Dobro si to zapomnite — in sedaj mi sledite nekoliko dalje. Ne, ne, nikar ne govorite, da ne morete in da se vam meša v glavi. Moje naslednje vprašanje vam bode vso stvar popolnoma pojasnilo. Pojdimo torej v duhu za pol ure dalje, mrs. Drabble. Po preteku pol ure ste zopet slišali moj glas — za-

klical sem: Mrs. Drabble, tu je še en krepak dečko, pridite in vzemite ga. In prišli ste v levo kabino in ga vzeli, ali ni res?«

»V levo kabino, gospod, ne tajim,« je odgovorila mrs. Drabble.

»Vedno bolje! Rekel sem torej: Tu je še en krepak dečko, vzemite ga in ga položite v zibelko poleg številke ena. In vzeli ste levega otroka, z drugimi besedami otroka mrs. Smallchildove, in ga položili k desnemu otroku, z drugimi k otroku mrs. Heavysidesove v zibelko. — In kaj se je zgodilo potem, ko ste to napravili?«

»Ne izprašujte me, gospod!« je vzkliknila mrs. Drabble, ki se ni mogla več premagovati in je obupno vila roke.

»Mirno, dobra žena; razložil vam bom vse tako jasno in razločno, kakor bi videli tiskano pred seboj. Le mirno sedite in poslušajte. Takrat, ko ste položili otroka iz leve kabine v zibelko, sem vas poslal v desno kabino, to je v kabino mrs. Heavysidesove, da bi mi nekaj prinesli, kar sem rabil v levi kabini, to je v kabini mrs. Smallchildove. Pridržal sem vas nekaj časa pri sebi, vas pustil potem samo, šel v kabino mrs. Heavysidesove in vas nato poklical, da bi mi prinesli neko stvar, ki sem jo nujno rabil, iz kabine mrs. Smallchildove. Ali predno ste prehodili polovico glavne kajute, sem vam zaklical: Mrs. Drabble, ni treba, ostanite, kjer ste, pojdem že sam tja! Takoj nato vas je alarmi-

rala mrs. Smallchild in prišli ste popolnoma svojevoljno k meni. Jaz na sem vas ustavil ravno na sredi glavne kajute in rekel: Mrs. Drabble, vi boste izgubili vso pamet, sedite in zberite svoje zmešane misli. In sedli ste in jih poizkusili zbrati —«

»Pa jih nisem mogla,« se je vmešala mrs. Drabble. »O moja glava, moja glava!«

»Poizkusili ste, zbrati svoje misli in jih niste mogli,« je doktor nemoteno nadaljeval. »Posledica tega je bila, da sem vas našel, ko sem prišel iz kabine mrs. Smallchildove, pred zibelko, ki ste jo bili postavili na mizo. Z odprtimi usti in z obema rokama v laseh ste strmeli v otroka, ki sta v njej ležala. Ko sem vprašal: Menda se vendar ni zgodilo fantičkom kaj hudega, mrs. Drabble? ste me pograbili za ovrtnik in mi zašepetali v desno uho besede: Bog nam pomagaj, mr. Jolly, nič več ne morem razloževati obeh otrok in ne vem, kateri je prvi in kateri drugi.«

»In še sedaj ne vem tega!« je vzkliknila mrs. Drabble in krčevito zaihtela. »O moja glava, moja glava! Še sedaj ne vem tega!«

»Kapitan Gillop in gospodje,« je rekel mr. Jolly, se obrnil okoli in okoli in gledal poslušalce z izrazom brezmejnega obupa, »to je stiska, v kateri se nahajamo, in če ste že kdaj slišali o strašnejši, potem vas prosim, povejte ji in pomirite to nesrečno žensko.«

da tega nasveta pravočasno že pred časom ni slišal večkratni govornik J. D. S., sodraski rojak in ljubljanski advokat dr. Lovrenčič. Prepričani smo, da potem na shodu, ki ga je imel nedavno na Golem, ne bi zagrešil neprevidnosti, da je preveč lahkomišljeno govoril, naj se ljudstvo ne drži črnosuknježev, naj se duhovnik ne vrti v politiko, in govoril o zaupanju v Boga, v zmislu: Kaj boš čakal na božjo pomoč, pomagaj si sam, far ti ne bo pomagal. Ne vemo, katere besede je ravno rabil — javnosti je pač dolžan, da svoja izvajanja prav tako poljudno objavi, kakor jih je poljudno govoril — toda poslalski so zgostili njegova izvajanja v besede, kakor smo jih ravnokar navedli. Ljudje iz Golega so napadli želimjskega »črnosuknježa«.

Ne dolžimo dr. Lovrenčiča, da je on odgovoren za ta krvav poboj. Nel Povedali smo to le v podkrepitev dr. Tavčarjevih besed in v opomin govornikom vseh strank, da naj se zavedajo, da nikdar ne vedo, v kakšno zemljo pade časih njihovo nepremišljeno seme in kakšen sad zna šele čez dalj časa roditi.

Danes ima JDS sejo svojega izvrševalnega odbora. Prepričani smo, da bo v brambo svoje časti sklenila natančno preiskati ta dogodek in v slučaju, da so napadali njeni pristaši — ljudje govore tako — take pristaše slovesno in javno izključila iz svoje srede.

Pismo iz Sarajeva.

(Posebno poročilo »Slovenca«.)

Vekoslav Jelavić,

član jugoslovanske misije v Parizu, se je vrnil te dni s posebno nalogo v domovino, da organizira naše časopise. Sekcija za tisk, ki jo je jugoslovanska delegacija osnovala pod vodstvom kneza Luje Vojnovića, skrbi za to, da bodi naše časopise o pariških posvetovanjih in odločbah točno informirano. G. Vekoslav Jelavić je imel nedavno v Sarajevu posvetovanje z našimi časnikarji. Povabilu so se odzvali vsi razen g. Čokorile, znanega urednika »Srpske Zore« in urednika »Süds. Couriera«. Dosegel se je sporazum. Vsi listi si bodo prizadevali, da ne bodo s čimerkoli dali najmanjšega gradiva, s katerim bi se mogla okoristiti italijanska delegacija v Parizu in italijanska javnost v obče.

Naš položaj v Parizu ni rožnat, a tak pa zopet tudi ni, da bi morali zdvajati. Nedvomno bo morala tudi naša država na ljubo svetovnemu miru in intencijam, ki vodijo ustanovitelje lige narodov, nekaj žrtvovati. Naša delegacija nastopa edinstveno in složno ter so očitki, da se en delegat briga več za jadransko obalo, drugi več za Makedonijo itd., naravnost smešni in otročji. Tako na Ogrskem kakor v Sloveniji in na Jadrani se bodo vpoštevali naši narodno-gospodarski interesi kakor tudi interesi naših nasprotnikov. Ako bo kje tekla državna meja po naši interesni sferi, bo vendar v tem zlu eno dobro. Obe državi, naša kakor nasprotna, si bosta iz vseh sil prizadevali, da v prvi vrsti povzdigneta svoje kraje in prebivalstvo na državni meji. Obmejno prebivalstvo bo nedvomno ljubimec parlamenta in dinastije. Boljševistično gibanje ima znaten vpliv na mirovno konferenco ter bodo z njim nedvomno tangirani tudi naši interesi. Potrebno je, da vrše tisti naši rodoljubi, ki žive v bližini spornega ozemlja: na štajerski in koroški meji, v Gorici in Primorju, zapadni in morda srednji Istri, na dalmatinskih otokih, v Medmurju in Prekmurju, v Baranji in Bački — plemenito delo, da na-

rod pomirjujejo in opominjajo k potrpljenju. Odločbe ni še nikake. Vse kombinacije — so samo kombinacije.

G. Jelavić je orisal sarajevskim časnikarjem naš položaj tako, da nam ni treba imeti prevelikih skrbi, ako uvažujemo vse okolnosti in vse težave, ki so se zgrnile nad zeleno mizo v Parizu. G. Jelavić, ki s svojo soprogo Parižanko stalno prebiva v Parizu, je znan s raznimi politiki entitnih držav ter je konferiral z njimi kakor tudi s člani naše delegacije. Te dni se zopet vrne v Pariz.

Shod Hrvatov v Sarajevu.

Nezadovoljna zbog dogodkov v upravi Bosne in Hercegovine kakor tudi z vladno politiko, sta sklicala delegata dr. Sunarić in dr. Čabrijčić prošlo soboto sestanek Hrvatov mesta Sarajeva, da pred njimi v prvi vrsti položita račune o svojem političnem delu in protestirata proti neklim krivicam. Sprejeli so naslednjo resolucijo:

I. Odobravamo dosedanje delo naših delegatov gg. dr. Sunarića, dr. Čabrijčića, fra Didaka Buntića, fra Ljube Galića ter jim izrekamo popolno zaupanje.

II. Delegati gg. Gjuro Džamonjo, dr. Stepana Kukrića, dr. Vladimirja Čaldarevića in Stanka Pavičića ne smemo za zastopnike Hrvatov Bosne in Hercegovine in protestiramo proti temu, da se sami za take predstavljajo, ko sami najbolje vedo, da jih bosensko-hercegovski Hrvati niso ne izvolili ne poslali v državno veče.

III. Delegata ministra g. dr. Tugomira Alaupovića pozivamo, da spravi svoje delo v soglasje s stališčem, ki ga je zavzela Hrvatska Narodna Zajednica v komunikaciji od dne 11. svečana 1919 ali da izvaja posledice.

IV. Protestiramo najodločnejše proti neopravičenim preganjanjem Hrvatov v Bosni in Hercegovini, proti nezakonitemu odpuščanju in premeščanju hrvatskih uradnikov, proti nezadostnemu varstvu osebne svobode in premoženja, proti zapostavljanju Hrvatov v vseh panogah deželne uprave v Bosni in Hercegovini ter proti nerazboritemu razsipanju narodnega premoženja.

V. Zahtevamo, da se nemudoma skliče pokrajinski veče za Bosno in Hercegovino, kateremu bo deželna vlada odgovorna, ker je skrajni čas, da se napravi konec dosedanjemu neustavnemu in nedemokratskemu stanju.

VI. Zahtevamo svobodo tiska in shajanja.

VII. Pozivamo vse Hrvate v Bosni in Hercegovini, da se priključijo tej naši resoluciji.

Trgovina s bosenskim znamkami.

Zadnje dni se je razvila v Sarajevu trgovina en gros z bosenskimi znamkami. Nove znamke še niti niso izšle, pa se že sklepajo velike kupčije. Znamke bodo začasne (bivše avstro-bosenske z označbo »Država SHS«), dokler se ne uredi vprašanje državnih znamk v Belgradu. S temi znamkami bodo deloma izplačevali plačo uradnikom. Posebno predpravo za nabavo teh znamk imajo tiste družine, katerim so demonstrantske drhali po atentatu uničile opravo in stanovanja. Za eno nakaznico za nabavo znamk se že danes plača — razen zahtevanega odstotka na dobičku — za vsako serijo po nekoliko tisoč kron. Nominalna vrednost znamke znaša 2858.

Za prehrano.

Belgrad, 2. aprila.

Interpelacija.

Poslanci Jožef Gostinčar, Fran Simodej in tovariši so vložili na ministra za

izhrano i obnovu, na predsednika ministrskega sveta in ministra za železniški saobračaj v zadevi prehrane sledečo interpelacijo:

Kljub svobodni trgovini v nekatere pokrajine našega kraljestva ni bilo mogoče spraviti najpotrebnejših količin živil in življenjskih potrebščin. Tega so krive koruptne razmere, ki so ostale v nekaterih novih pokrajinah našega kraljestva in ki so dedščina koruptnega avstrijsko-madžarskega sistema; največ pa činjenica, da podrejene oblasti ne respektirajo ministrskih odredb. Tako so vsled proglasa svobodne trgovine cene življenjskih potrebščin silno poskočile, da jih revnejši sloji ne zmorejo in vendar še ni bilo mogoče dobiti za Slovenijo najpotrebnejše množine živil, tako da v nekaterih krajih še vedno grozi glad in vsled tega nemiri, tembolj, ker cene niso poskočile samo vsled svobodne trgovine, marveč še bolj vsled veržne trgovine, podpirane od posameznih organov pokrajinskih oblasti.

Razmere v Sloveniji.

Tako še vedno vladajo v Sloveniji koruptne razmere in se naredbe ministrstva ne uvažujejo. Vsled svobodne trgovine so odpravljene vse odpreme izkaznice, vendar pa zahtevajo posamezne gradjanske oblasti visoke vsote za svobodni prevoz iz Hrvatske v Slovenijo. Za to imamo priče, dokaze in potrdila slovenskih nakupovalcev, ki niso prišli na Hrvatsko s spekulativnim namenom, ampak v imenu vlade, da odpomorejo bedi v Sloveniji. Tako sta morala plačati odposlanca za velikovški okraj Ludovik Šef in J. Mrkva za izvoz dveh vagonov masti gradjanski oblasti v Vukovaru 4000 K za dovoljenje, nadalje je morala plačati državna železnica v Ljubljani, zastopana po svojem uradniku Andreju Mejaču 3000 K za prevoz 14 vagona masti. Mesto Osišek pa zahteva za prevoz masti in slanine 20% prevoznega blaga po maksimalnih cenah.

Kakšne težave so pri tem delajo in kako se prav nič ne upoštevajo naredbe ministrstva, dokazuje slučaj, da so uradni nakupovalci živil že pred meseci nakupili živila, ki jih pa še sedaj niso mogli transportirati. Značilno je, da mora vlada v Zagrebu prositi pomoči pri centralni vladi v Belgradu, ker je drugače nevarnost, da v Zagrebu v najkrajšem času nastane glad, tedaj v deželi, kjer je bila vedno velika preobilica žita in koruze. Te vesti so prinesle belgrajske novine. Zelo ovirajo in otežkočujejo prevoz živil v Slovenijo železniške oblasti na Hrvatskem; po zahtevu ministrstva saobračaja imajo pripravljenih veliko železniških garnitur in potrebno osobe izključno v ta namen, da se morejo prevažanja živil nemoteno vršiti; odposlanci naše vlade pa poročajo, da ni le nemogoče odpredati celih vlakov z živila, temveč da je celo sreča, če morejo dobiti posamezne vagona, ne da bi bilo treba plačati mažarskim železniškim nastavljenem bogatih nagrad. Vsled tega je nujno potrebno, da ministristvo saobračaja ne ovira vožnje naših lastnih vlakov, temveč jih kar najbolj pospešuje.

Razmere v Vojvodini.

Razmere v Vojvodini so še veliko slabše, ker se poverjenstvo za izhrano v Novem Sadu na odredbe ministrstva za izhrano nič ne ozira. Ministrstvo za izhrano je v času vezane trgovine disponiralo pri poverjenstvu v Novem Sadu za Slovenijo blizu 1000 vagonov raznih živil. Od vsega tega ni Slovenija dobila niti eno desetino, dasiravno je ministristvo za izhrano odpošiljatelj opetovano urgiralo.

Da se razmere še danes niso izpremenile, dasiravno je bil odstavljen bivši poverjenik za izhrano v Novem Sadu, priča dejstvo, da kljub trem naredbam, ki so izšle dosedaj v pogledu svobodne trgovine, trgovina z živila v Vojvodini dejansko še danes ni svobodna, ampak je vezana na odpreme izkaznice; narodna uprava v Novem Sadu dovoljeni ministristva za izhrano ne uvažuje ter samovoljno daje nekaterim izkaznice, drugim pa odreka.

Poleg Narodne uprave se vmešava v prevoz živil tudi vojaška oblast. Skrajni čas je, da se opusti vrhovna komanda, da izda naredbo na vse poveljnike, da je svobodna trgovina proglašena ter da se ne sme vojaštvo vmešavati v prevoz živil.

Sladkor.

Osobito pri predmetih, kjer vlada veliko pomanjkanje, je nujno potrebno, da se zaloge sorazmerno in pravično razdeli. Tak predmet je zlasti sladkor. Podatki sladkornih tovarn o njihovi produkciji, ki jih je dobila na zahtevo vlade, niso istiniti. Produkcija je najmanj še enkrat tako velika, kakor izkazujejo podatki tovarn. Sladkorne tovarne v veliki meri izvažajo sladkor v Mažarsko preko Temešvara, dočim ga pokrajinske vlade ne morejo odkazovati niti bolnikom. Ta nered je moral občutiti zlasti Slovenija. Deželna vlada v Ljubljani je dobila obvestilo, da je bilo disponiranih 75 vagonov sladkorja, in sicer prvih 50 vagonov že za mesec februar. Poverjenstvo za prehrano v Novem Sadu je sicer odkazalo za Slovenijo 25 vagonov v tovarni v Vrbsu, zaostalih 25 vagonov je pa zahtevalo od Slovenije kompenzacije v ugljenu. Nasproti temu postopanju je deželna vlada, zavedajoča se svoje dolžnosti, takoj odredila, da se odpošlje vsak dan 20 vagonov ugljena, in to seveda brez vsake kompenzacije, ker se zaveda, da smo v ujedineni državi ter se predpišejo sorazmerni kontingenti za posamezne pokrajine.

Čehoslovaška država ima za kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev za izvoz pripravljenih 300 vagonov sladkorja, a jih še do danes ni odposlala, ker še ni dobila potrebne dispozicije, kam naj sladkor odpošlje.

Vojni plen.

Koncem meseca oktobra ob razsultu avstrijske vojske so se zaplenile znatne množine živil, ki so se nahajale na vlačnih ladjah, ki so jih hotele nemške in avstrijske vojne oblasti spraviti preko našega ozemlja. Naredba o svobodni trgovini z dne 26. februarja, ki jo je izdal minister dr. Petričić, izrecno povdarja, da je ta plen velik ter da bodo z njim razpolagale samo pokrajinske oblasti, oziroma njihovi oficijozni organi: centrale. Med ratnim plenom se nahaja baje 130 vagonov bencina. Vlada za Slovenijo je že opetovano prosila, da se ji nakaže vsaj toliko bencina, kolikor ga potrebujejo železnice, da obrat ne prestane, ter potrebni kontingent za kmetijske zadruge za poljedelske stroje. Iz Bosne in Hrvatske so nam poročali, da so motorni mlini v nevarnosti za obstoj, ker nimajo bencina za pogon strojev. Ni pa znano, kdo je kompetenten za razpolaganje z bencinom iz ratnega plena.

Petrolej.

Glede petroleja je tako veliko pomanjkanje, da morajo uradi, ki nimajo električne razsvetljave, na večer prenehati z delom, ker sveč primanjkuje. Pomanjkanje petroleja je tudi velik vzrok nezadovoljstva med našim delavstvom in seljaki. V Bosanskem Brodu imamo rafinerijo, ki je dovolj močna, da prečisti su-

Kapitan Gillop je pogledal mr. Purlinga in mr. Simsa. Mr. Purling in mr. Sims pa sta pogledala kapitana Gillopa. Vsi trije pa so stali, kot bi jih zadela strela — in to ni bilo nič čudnega.

»Ali ne morete prav nič razjasniti te stvari, Jolly?« je vprašal kapitan, ki se je prvi zopet zavedel.

»Če bi vedeli, koliko dela sem imel tu doli, me ne bi vprašali kaj takega, gospod,« je odgovoril doktor. »Pomislite, da sem se moral boriti za življenje dveh žensk in dveh otrok — pomislite, da so me pri tem ovirali dve ozki spalni kabini, v katerih sem se komaj obračal in kateri sta razsvetljevali dve slabi, majhni svetilki komaj toliko, da sem mogel videti roko pred očmi. Poleg tega pomislite, s kakšnimi težkočami sem se moral boriti kot zdravnik, pod nogami gugačo se ladja in vrhu tega mrs. Drabble, ki sem jo moral neprestano pomirjevati. Prosim, presodite vse to in mi potem povejte, koliko časa mi je moglo preostajati za primerjanje obeh deklet, centimeter za centimetrom. Dva fantiča, oba rojena ponoči, eden pol ure pozneje kot drugi, na morju, na krovu ladje. Ha, ha! Čudim se le, da je vseh pet, matere, otroci in doktor, še pri življenju, da vse to lahko pripovedujejo.«

In ni nobenega znamenja na enem ali drugem, ki bi ga bili slučajno opazili?« je vprašal mr. Sims.

»To bi morala biti pa že velika znamenja, ki bi jih bil mogel opaziti pri taki razsvetljavi,« je odgovoril doktor. »Videl sem, da sta oba močna krepka otroka, in to je bilo vse kar sem mogel opaziti.«

»Ali so obrabi otrok toliko razviti, da bi bila mogoče vidna na njih rodbinska podobnost?« je vprašal mr. Purling. »Ali so mogoče podobni njihovim očetom ali materam?«

»Oba imata svetle oči in svetle lase,« je osorno odgovoril mr. Jolly. »Prepričajte se sami!«

»Mr. Smallchild ima svetle oči in svetle lase,« je pristavil mr. Purling.

»Svetoval bi, da zbudimo mr. Smallchilda in pokličemo mr. Heavysidesa, da vadjata za otroka,« je odgovoril mr. Sims.

»S tako svetim čustvom, kot je ljubezen staršev, se ne sme tako brezsrčno šaliti,« ga je zavrnil mr. Purling. »Svetoval bi, da pustimo govoriti naravo.«

Kaj mislite s tem, gospod?« je rado vedno vprašal kapitan Gillop.

»Materinski instinkt,« je odgovoril mr. Purling. »Materinsko čustvo, ki z intuicijo spozna lastnega otroka.«

»Resnično srečna misel!« je vzkliknil kapitan. »Kaj pravite vi k temu glasu narave, mr. Jolly?«

Zdravnik je nepotrpežljivo dvignil roko. Trudil se je še vedno, da bi zdrnil spomin mrs. Drabble in izpaševal jo je po

svoje vse navzkriž, kar jo je seveda še temeljiteje zmešalo.

Ali se more spomniti, kako je prvotno stala zibelka? — Ne. — Ali se more spomniti, če je položila desnega otroka, z drugimi besedami otroka mrs. Heavysidesove, na ono stran zibelke, ki je bila obrnjena proti prednjemu, ali na ono, ki je bila obrnjena proti zadnjemu delu ladje? — Ne. — Ali se mogoče bolje spominja, kako je napravila z levim otrokom, to je z otrokom mrs. Smallschildove? — Ne. — Zakaj je postavila zibelko na mizo in se tem še bolj zmešala, ko je bila že prej popolnoma brezumna? — Ker se je nenadoma zavedla, da je v trenutni zmešnjavi pozabila, kateri je prvi in kateri drugi, in ker si je hotela otroke natančneje ogledati. A videti ni mogla ničesar — in tega ne bo pozabila vse življenje — in naj jo vržejo v morje, če hočejo, ker je velika grešnica — in tako dalje, dokler ni bila tudi doktorjeva potrpežljivost popolnoma izčrpana; obupal je bil nad mrs. Drabble in nad vso stvarjo.

»Vidim, da nam ne preostaja nič drugega, kot glas narave,« je rekel kapitan in se oprijel mr. Purlingove ideje. »Poizkusite Jolly, — zaenkrat ne morete storiti nič drugega, kot poizkusiti.«

»Seveda moramo nekaj napraviti,« je rekel doktor, »kajti žensk ne smem pustiti dolgo samih. Kakorhitro bom prišel k

njim, me bodo obe takoj vprašali po svojih otrocih. Ostanite tukaj, mrs. Drabble, dokler si ne opomorete toliko, da vas lahko kdo vidi, potem pridite za menoj. Glas narave!« je mrmljal zaničljivo, ko je šel po stopnicah. »Seveda lahko poizkusim, in prepričali se bodo, koliko je vreden ta glas narave!«

Ponoči je pod pretvezo, da bi svetlobo lahko škodovala očem bolnic, odvil mr. Jolly obe svetilki v spalnih kabinah le toliko, da so le malo brlele, vzel potem prvega izmed nesrečnih otrok, ki mu je prišel pred roke, zaznamoval plenice, v kateri je bil zavrt, s črnilom in ga nesel v kabino mrs. Smallschildove, ki jo je izbral samo vsled tega, ker je bila najbližja. Mrs. Drabble pa je ukazal, naj nese drugega otroka, ki pa ni bil zaznamovan s črnilom, v kabino mrs. Heavysidesove. Nato so pustili oba otroka nekaj časa pri njihovih materah, potem pa so na zdravnikov ukaz ločili matere in otroke in jih čez nekoliko časa zopet združili, le s tem razločkom, da je zaznamovanega otroka dobila mrs. Heavysides in drugega mrs. Smallschild.

Uspeh tega je bil, da je prvi otrok v temni kabini ravnatoko učinkoval kot drugi, in spoznali so, da glas narave, kakor je mr. Jolly že prej prerokoval, ne more odločiti težavnega slučaja.

»Ponoči lahko to delamo,« je rekel doktor, ko je vestno javil brezuspešnost

rovega olja (nafta) toliko, kar potrebuje-
mo za celo državo.

Na podlagi teh dejstev vprašamo, že-
leči odgovor in skupščini na sednici:

1. Hoče li gospod minister za izhranu
in obnovu ukreniti vse potrebno, da se
bodo vse tozadevne ministrske naredbe
izvrševale. Hoče li sporočiti skupščini,
kak so dognale preiskave glede produkcije
sladkorja, koliko češkega sladkorja, da
bo odkazanega Sloveniji, in če mu bo cena
pod 3 K, kakor ga računa sedaj Češka za
Slovenijo, kakšne založne vojne plena so
se ugotovile in kako se bo razdelitev iz-
vršila?

2. Je li gospod minister za saobračaj
vse ukrenil, da se vožnje vlakov iz Slo-
venije ne bodo ovirale, marveč le pospe-
ševale, da ne nastane kriza v prehrani?

3. More li gospod predsednik mini-
strskega sveta sporočiti, kdo ima kompe-
tenco v razpolaganju z bencinom iz rat-
nega plena in kakšne korake je dosedaj
uprava državnih monopolov storila za
uvoz nafte iz Galicije ali Rumunije?

Ljubljanski in zaloški dogodki v parlamentu.

Protičeva izjava.

Belgrad, 5. aprila. Predsednik dr.
Dražić Pavlović otrovi sejo ob 9. uri 15 m.
dopolodne, nakar se odobri zapisnik brez
izprememb. Nato se prečita interpelacija
posl. Kristana in tov. na ministra notra-
njih zadev zaradi zaplenbe »Slobode«,
interpelacija posl. Angelinovića na mini-
strskega predsednika o prevzetju bivših
avstro-ogrskih uradnikov v belgrajska mi-
nistristva, interpelacija istega poslanca na
prometnega ministra o organiziranju dr-
žavnih železniških svetov. Minister za
pripravo ustavotvorne skupščine dr. Kra-
mer prečita nato poročilo o volitvah v
Makedoniji.

Ministrski predsednik Protić odgo-
varja nato na interpelacijo posl. dr. No-
vaka (DK) o ljubljanskem in zaloškem in-
cidentu. Ministrski predsednik je izjavil:

Kakor je znano, je imela italijanska
intervencija zaradi incidentov dne 12. in
20. februarja v Ljubljani in Zalogu za po-
sledico, da je vrhovni vojni svet v Parizu
v svoji seji dne 8. marca storil sklep, ki
je moral po svoji vsebini in tonu v nepo-
učenem svetu zbuditi vtis, da gre za zelo
resno in nevarno zadevo. Na podlagi tega
sklepa je bila poslana v Ljubljano med-
zavezniška komisija štirih generalov z na-
logo, da na licu mesta preišče zadevi in
izreče svojo razsodbo, ki bi morala vse-
bovati kazni za krivce in določiti tudi
zadoščenje Italijanom. Slišale so se celo
grožnje za vojno okupacijo. Ta določba vr-
hovnega vojnega sveta, ki bi občno po-
segla v suverenost kraljestva Krbov, Hr-
vatov in Slovencev, ako bi bila izvedena
v celoti, je bila naznanjena samo lokalni
vojni in civilni oblasti v Ljubljani, ko je
komisija štirih generalov prišla v Ljub-
ljano, se je konstituirala pod predse-
dstvom italijanskega generala Segreja in
začela svoje delo s tem, da je 19. marca
poklicala predsednika deželne vlade v
Ljubljani in poveljnika dravske divizijske
oblasti generala Smiljanica na odgovor,
zakaj in v kakšni formi je morala italijan-
ska misija pod poveljstvom majorja Geor-
gisa zapustiti Ljubljano. V odgovoru na

eksperimenta, ki ga je bil predlagal mr.
Purling. »A ko pride jutro in dnevna svet-
loba, tako da bo lahko razločevati oba
otroka, se bomo morali odločiti. Če bi ma-
tere je nekoliko sumile, kako je s to stvar-
jo, bi jih to hudo vznemirilo, kar bi imelo
lahko zelo slabe posledice. Vsled njihove-
ga zdravja jih moramo varati toliko časa,
dokler ne ozdravijo. Do jutri mora dobiti
vsaka svojega otroka, katere naj obdržijo
tako dolgo, da bodo smele zvedeti popel-
no resnico. Ostane le še vprašanje, kdo
bo za vse to odgovoren. Jaz se na primer
ne bi obotavljal pri malenkostih, a odkri-
tostno priznam, da imam tu svoje pomi-
sleke.«

»In jaz se kot tujec tudi ne bi rad
vmešaval,« je rekel mr. Sims.

»Iz ravnostih vzrokov imam tudi jaz
svoje pomisleke,« je pristavil mr. Purling,
ki je prvič na tem potovanju pritril mne-
nju svojega naravnega sovražnika.

»Eno minuto potrpljenja prosim, gospo-
da moja,« se je oglasil kapitan Gillop.
»Mislim, da sem našel sredstvo, s katerim
bomo spravili težavno zadevo na pravi tir.
Vso stvar bi morali pojasniti dotičnim so-
progom in jim naprtiti vso odgovornost.«

»Mislim, da jo bodo odklonili,« je pri-
omnil mr. Sims.

»In jaz mislim, da je ne bodo odklo-
nili,« je odgovoril mr. Purling, ugovarja-
joč po svoji stari navadi.

»Če tega ne storijo, potem sem pa jaz
gospodar na krovu ladje in bom, kakor
gotovo se imenujem Thomas Gillop, pre-
vezl vso odgovornost,« se je razsrdil ka-
pitan.

(Dalje.)

to vprašanje je bilo konstatirano nastop-
no: Dne 27. januarja je došel z Dunaja
v Ljubljano italijanski general Segre. Pre-
den je odpotoval naprej v Italijo, je za-
prosil predsednika ljubljanske dež. vlade,
da bi mogel ostati del njegovega spre-
stva nekoliko dni v Ljubljani, dokler se
sam ne vrne iz Italije. Naprosil je, naj se
v njihove listine dostavi dovoljenje ljub-
ljanske deželne vlade, da se morejo svo-
bodno kretati po slovenskem ozemlju.
Predsednik ljubljanske deželne vlade se
je skliceval na svojo nekompetentnost, iz-
javil pa je, da nima ničesar proti začas-
nemu bivanju italijanskih vojakov v Ljub-
ljani. General je bil s tem odgovorom za-
dovoljen ter se je na svojem povratku iz
Italije zopet zglasil pri ljubljanski deželni
vladi s prošnjo, naj se dovoli misiji še na-
daljnje bivanje v Ljubljani. To pot je ute-
meljeval svoj korak z izgovorom, da je v
interesu obeh strani, da se čimprej uredi
promet s pošto med Ljubljano in Trstom
in da se reši vprašanje repatriacije be-
gunciev. General Segre je tudi že določil
osebe svojega spremstva, ki naj ostane v
Ljubljani in obljubil, da bo ta misija re-
ševala vprašanje za repatriacijo brez od-
lašanja. Ljubljanska deželna vlada je zo-
pet izjavila, da se ne smatra kompetentno
v tem vprašanju, da pa meni, da v inter-
esu slovenskih begunciev ne kaže delati
težkoč tako humanitarni instituciji. Iz te-
ga je razvidno, da ne more biti nikakega
govora o formalnem akreditiranju itali-
janske misije pri ljubljanski vladi. Že v
najkrajšem času se je mogla vsa javnost
prepričati, da akcija generala Segreja ne
dovaja do nikakega rezultata. Vprašanje
o repatriaciji begunciev se sploh ni reše-
valo. Vsled tega je nastala v slovenski
javnosti velika vznemirjenost in pojavili
so se dvomi o iskrenosti italijanskih ob-
ljub. Medtem je dobila vlada tudi iz Ma-
ribora vest, da je prišla tudi tja italijan-
ska komisija, ki nastopa napram Sloven-
cem skrajno neprijateljsko. Takrat je
ljubljanska vlada premišljevala, kaj naj se
v interesu javnega miru in reda sklone
in prišlo je končno do ljubljanskega inciden-
ta. 18. februarja je kontrolni častnik naše
vojske ustavil na ulici italijanske častnike
in jih zaprosil za legitimacijo. Ker niso
tega storili, je prošil, naj gredo z njim na
mestno poveljništvo. To postopanje na-
šega častnika je bilo popolnoma pravilno,
ker se ta kontrola vrši tudi proti našim
častnikom, ki so osebno znani. Italijanski
častniki, ki so poziv kontrolnega častnika
odbili, so izjavili, da se bodo pritožili pri
generalu Smiljanicu. Na ta način je ge-
neral Smiljanic prvi pot uradno doznal, da
je v Ljubljani italijanska vojna misija, če-
prav ga je general Segre v zadnjih dneh
dvakrat posetil. Pri teh posetih ni niti
omelil eksistence te misije. Na vprašanje
general Smiljanica je odgovoril italijan-
ski major Giorgis, da ima on kot šef pod-
komisije za izvrševanje premirja z Avstro-
Ogrsko pravico, da se mudi v Ljubljani.
Ravnatoko je upravičeno bivanje druge
italijanske misije v Mariboru. To stališče
je primoralo generala Smiljanica, da je v
interesu avtoritete državne vlade in vzdr-
ževanja javnega miru, ki je bil vsled ob-
našanja italijanskih častnikov v vedno
večji nevarnosti, naprosil majorja Giorgi-
sa, naj zapusti on in njegovo osobe Ljub-
ljano, dokler ne dobe potrebne dovol-
jenja od kraljeve vlade v Belgradu ozi-
roma takratnega vrhovnega vojnega po-
veljništva. Italijanska komisija je nato z
protestom zapustila Ljubljano. To je ugo-
tovljeno stanje zadeve, kakor smo jo tudi
sporočili komisiji štirih generalov v Ljub-
ljani. Ko se je še vodila korespondenca
med komisijo in kraljevno oblastjo v Ljub-
ljani, je odšla komisija 24. marca v Zalog,
da na licu mesta preišče dogodek iz 12.
februarja. Takrat se je namreč zgodilo po
italijanskih zatrilih, da so jugoslovanski
vojaki in drugi prebivalci napadli v Za-
logu vlak italijanskih begunciev iz Trsta,
metali na vlak kamenje in blato ter raz-
bijali po vagonih, kakor tudi zažgali več
italijanskih zastav z grbom italijanske
kraljevske hiše. Kako nevarno so Itali-
jani opisali ta dogodek, se nadalje vidi iz
pisma, ki ga je poslal guverner Venezije
Giulije Pettiti dr. Trillerju, v katerem
pravi med drugim: Z ogorčenjem zaradi
brutalnega in vseskozi barbarskega po-
stopanja z ene strani, ki bi hotela, da se
jo smatra kot element javnega reda v
jugoslovanskih pokrajinah, sporočam ta
dogodek Vašemu blagorodju kot primer
one kulture, ki se s ponosom proklamira
za karakteristiko jugoslovanske narodno-
sti. — Medzavezniška komisija štirih ge-
neralov je preiskala dogodek v Zalogu,
popolnoma brez sodelovanja kateragakoli
našega državnega organa zaslišala vse
priče, ki jih je želela in hotela. Na pod-
lagi te preiskave je izdala komisija štirih
generalov nastopno razsodbo: Postavljena
komisija generalov vsled brzopletnega na-
ročila predsednika vrhovnega vojnega
sveta, kateri je bila poverjena naloga, da
preišče incidente od 12. in 20. februarja
v Ljubljani in Zalogu, izreka razsodbo, da
je konstatirala, da je italijanska vojna mi-

sija pod poveljstvom majorja Giorgisa
bila pozvana 20. februarja, naj zapusti
Ljubljano in da je general Smiljanic ob-
vestil generale komisije, da je bila ta ita-
lijanska misija odpravljena iz Ljubljane po
njegovem nalogu. Generalna komisija zato
obvešča generala Smiljanovića, poveljnika
dravske divizijske oblasti, da je prekora-
čil svoj delokrog, ker je pozval imenovano
misijo, naj zapusti Ljubljano. Poleg tega
pa je poslala medzavezniška komisija ge-
neralu Smiljanicu in predsedniku ljubljans-
ke deželne vlade nastopno poročilo: Kom-
misija, postavljena od vrhovnega vojnega
sveta, je po določitvi dejanskega stanja
sklenila nastopno rešitev: V Ljubljano bo
prišla 3. aprila italijanska delegacija, ki
bo podrejena dunajski misiji za premirje.
Tej delegaciji bo podrejen en angleški in
en fancoski častnik. Poveljnik dravske di-
vizijske oblasti se naproša, naj imenuje
tudi enega srbskega kapitana ali poro-
čnika v to delegacijo, da bo sodeloval v
poslih, ki se tičejo Slovencev. General
Segre bo prišel službeno v Ljubljano, da
predstavi člane svoje delegacije. Istočasno
prideta s svojimi častniki general Savy in
general Gordon. Misija prosi generala, po-
veljnika dravske divizijske oblasti, naj
stori vse potrebno, da bodo mogli častniki
živeti v dobrih odnošajih. Cilj te komisije
bo repatriacija begunciev in izdajanje po-
tnih listin za Italijo kakor tudi vse drugo,
kar bi moglo omogočiti železniški promet.
Pripominjamo, da je smatrati vse delo te
delegacije kot medzavezniško. Prosim, naj
se v mejah možnosti stori vse potrebno,
da se olajša delo komisije. — Kakor se
vidi iz razsodbe, je komisija popolnoma
ignorirala dogodek v Zalogu. To je naj-
boljši dokaz, da se je komisija uverila, da
kakega incidenta v Zalogu sploh ni bilo.
Ta fakt je tem važnejši, ker so Italijani
razglasili dogodek na način, ki je bil za nas
naravnost nevaren. Čudimo se samo, za-
kak medzavezniška komisija o tej stvari ni
ničesar omenila. Kar se tiče sodbe o ljub-
ljanski aferi, je to smatrati kot naravna
posledica načelnega stališča, na katerega
se je večina članov komisije postavila že
takoj prve dni, namreč, da se ima smatrati
ozemlje bivše avstro-ogrške monarhije še
vedno kot zaseden teritorij, v katerem
imajo zavezniške države v zmislu § 4. po-
godbe o premirju pravico placirati vojne
misije. Zato se je generalska komisija po-
stavila na stališče, da je general Smiljanic
prekoračil svoj delokrog. Kljub temu med-
narodna zavezniška komisija očividno ni
mogla odobravati postopanja Italijanov,
ker je v svoji razsodbi izjavila, da pride
v Ljubljano misija medzavezniških držav,
torej ne več čisto italijanska, kakor je bila
ona, ki jo je odpravil general Smiljanic iz
Ljubljane. In še malo več: V delegaciji bo
tudi en srbski častnik kot posredovalec
med misijo in našimi vojaškimi oblastmi v
Ljubljani in kot sotrudnik misije v vseh
zadevah, ki se tičejo Slovencev. Dejanska
satisfakcija, ki so jo zahtevali v Ljubljani
Italijani, se bo izvršila sedaj tako, da se
bo medzavezniška misija, ki pride v Ljub-
ljano, uradno predstavila predsedniku dr.
Brejcu in generalu Smiljanicu. Mislim, da
mora biti izid te afere zadovoljiv tudi za
interpelanta poslanca dr. Novaka, kakor
smo zadovoljni z njim tudi vsi. (Odobra-
vanje, ploskanje in živio-klici.)

Posl. dr. Novak izjavlja, da so Itali-
jani izgrešili svoj namen, ki so ga hoteli
doseči v tej aferi. Z radostjo konstatiram,
da se je komisija postavila na stališče, da
je treba italijanske trditve temeljito pre-
iskati. Francoski general mu je rekel v
zasebnem razgovoru, da je vesel, ker je
došel v Ljubljano. Pripovedovali so mu,
da so Slovenci nekulturni in barbari, a se-
daj vidi, da vlada med njimi popoln red
in da je življenje med njimi povsem ure-
jeno. Zahvaljuje se ministrskemu predse-
dniku za njegovo izjavo. — Ministrski pre-
sednik Stojan Protić odgovarja nato na
interpelacijo Marka Takovića (Crnogorca)
zaradi avdijence princa Aleksandra pri
kralju Nikiti v Parizu. Ministrski predse-
dnik Stojan Protić naglašja, da je regent na-
prosil za avdijenco pri kralju Nikiti samo
v svoji lastnosti kot njegov vnuk.

Posl. Taković z odgovorom ni zado-
voljen in izjavlja, da bi vlada sploh ne
smela dopustiti regentove avdijence pri
izdajiti črnogorskega naroda. Črnogorci so
pristaši kraljestva Srbov, Hrvatov in Slo-
vencev in zametavajo izdajico vsega na-
šega naroda. Nato se preide na dnevni
red: Načrt o najemščini. Predsedniško
mesto zavzame podpredsednik dr. Ribar,
ki utemeljuje zakonsko predlogo in pripo-
roča njen sprejem. — Posl. Viljem Bukšeg
(socialist) kritizira predlogo in poudarja,
da mora država sama odločno urediti sta-
novanje vprašanje. Posl. dr. Ivo Krnić
narodni klub) izjavlja, da obsega predlo-
žena zakonska predloga specielno srbsko
zadevo in da zato ne spada pred narodno
predstavništvo, ker bi morala o njem skle-
pati srbska narodna skupščina, ki še ve-
dno obstaja in je edino kompetentna, da
ustvarja zakone za Srbijo. (Ugovori v
zbornici.) Srbska skupščina se more še
vsak čas sklicati in nesrbijanski člani na-

rodne predstavništva sploh nimajo pra-
vice, razpravljati o tem vprašanju. (Pro-
testi posebno med Srbijanci. Predsednik
opozarja govornika, naj se drži predmeta.)
Dr. Krnić nadaljuje: Ako se bo narodno
predstavništvo bavilo s takimi zakoni, ka-
kršen je zakon o najemščini, ne bo moglo
izvrševati svojega važnega dela glede ure-
ditve države do konstituantne. Za zadeve
te vrste bi rabili pokrajinske zbornice. (Ve-
selost v dvorani in vzkliki: A, na to me-
ritel!) Pravosodni minister Marko Trifko-
vić odgovarja: Odkar zboruje narodno
predstavništvo, sem slišal danes prvokrat
taka izvajanja. Srbska narodna skupščina
je soglasno izročila vso svojo kompetenco
za zakonodajstvo narodnemu predstavi-
štvu, ki ima sedaj iste pravice in isto ob-
last, kakor jih je imela narodna skupšči-
na. (Odobranje.) Prepričan sem, da ne
bo šel niti en Srbijanec z gosp. Krnićem.
Res je, da srbska ustava določa, da mo-
rejo zakone sklepati samo izvoljeni po-
slanci. Ali srbska ustava tudi določa, da
obstoja kraljevina Srbija, da ima ta kra-
ljevljena svoj grb, svojo zastavo in svojo
skupščino. Danes pa, ko je izvedeno na-
rodno ujedinjenje, nimamo niti kraljevine
Srbije, niti srbskega grba, niti srbske za-
stave, niti srbske države. (Burno ploska-
nje in odobranje.) Prosim zato, da se
preide preko gospoda Krnića na razpravo
zakonske predloge. Poslanec Nastas Pe-
trović (radikalni disident) se obrača z
energičnim protestom proti izvajanjem dr.
Krnića in poudarja, da je to predstavništvo
edini zakonodajni faktor. Zakonski načrt,
ki je na razpravi, ni samo vprašanje Sr-
bije, ker takšnih omejenih vprašanj nima-
mo več. Naša zbornica bo reševala zaka-
ne, ki se nanašajo na vso državo, pa tudi
takšne, ki se nanašajo tudi le na posa-
mezne dele, kakor n. pr. zakon o agrarni
reformi, ki se po naziranju dr. Krnića Sr-
bijancev prav nič ne tiče, ampak samo
Hrvatov in Bosancev. A vendar bodo Sr-
bijanci sodelovali pri rešitvi tega vpraša-
nja. Ravnotako imajo tudi oni od »preko«
(preko Drine) pravico in dolžnost, da so-
delujejo v naših mukah in težavah. (Burno
odobranje.) Pot dr. Krnića je nevarna.
— Posl. dr. Aleksander Mijović (radika-
lec) opozarja na nekatere nedostatke za-
kona. — Poslan. Cernović (Crnogorec) se
tudi obrača proti izvajanjem dr. Krnića.
— Predsednik zaključuje sejo ob pol 12. uri
dopolodne. — Prihodnja seja ob treh po-
poldne.

Belgrad, 5. aprila. (Popoldanska seja
narodne skupščine.) Podpredsednik dr. Ri-
bar otvori sejo. Nadaljuje se debata o za-
konski predlogi o najemščinah. Poslanec
Kristan kritizira zakonski načrt kot neza-
dosten, zahteva ustanovitev centralnega
stanovaniškega urada s podružnicami v
vseh večjih mestih in enotno ureditev tega
važnega problema. — Tudi on se obrača
proti izvajanjem dr. Krnića, češ, da se
predloženi projekt tiče vse države in ne
samo posameznih pokrajin. Pri glasovanju
je bila zakonska predloga sprejeta z gla-
sovi vseh navzočih poslancev. Prihodnja
seja v torek ob štirih popoldne.

Slovenski fantje o laš- kem ujetništvu.

Župnik Škerjanec poroča o trp-
ljenju naših Janezov na Laškem še
sledenče:

V taborišču (Campo di Prigioneri
v Grezzano pri Veroni) sem bival od
20. dec. 1918 do 7. jan. 1919 in sem smel
opravljati svojo službo med 6000 Ju-
goslovani; bilo je tam tudi 5000 ujet-
nikov vseh drugih avstrijskih narod-
nost. Vsi so bivali pod šotori na veliki
ravnini. Ker je bilo vedno deževno ali
megleno vreme in tudi hud mraz, je
bilo bivanje tam kaj ne kaj
strašnega. Kuhinje so dobivale
sveža, mokra, slaba drva; zato je bila
menaža večkrat šele pozno na večer.
Če pa se je kak moč predrznil odse-
kati ali odlomiti veje od dreves, ki
so po ravnini rastla, je straža kratko-
malo streljala nanj. Neki večer sem
bil klican k možu, kateremu je laški
vojak s strelom odbil nogo, kor je
mož hotel iti iz taborišča. V sosednjem
taboru Campo Fazzano je neki laški
tenente s palico udaril češkega štab-
nega narednika, kar je bilo sploh na
dnevnom redu. Narednik ga z roko
udaril nazaj, nakar narednika zgrabijo
laški vojaki in tenente ga od-
zadaj ustreliv tilnik.

Vsak čas sem bil klican, da po-
delim zadnjo tolažbo nesrečnim ujet-
nikom, katere so že nezavestne pri-
nesli izpod šotorov v »infernarijo«
(bolnico za silo pod velikim šotorom).
Mnogo jih je tudi kar pod šotori umrlo.
Iz »infernarije« v bolnišnico v
Veroni so jih pošiljali le
omejeno število. Pozno na
večer sem mrtve pokopaval. O moštvo
se je goverilo, da bo razdeljeno na
delavske stotnije in pesano na delo.
V taborišču sem mnogokrat naletel

na može, ki so bili že od 4. novembra ujetniki in katere sem poprej dobro poznal, n. pr. svoje župljane. Boda jih je tako premenila, da jih sedaj nisem mogel na pogled poznati. Moštvo je bilo, na kratko povedano, v obupnem položaju. 7. januarja sem moral z drugimi častniki našega peh. polka zapustiti taborišče Grazzano, dasi sem prosil, naj me pustijo pri moštvu. Poudarim, da sem bledini vojni duhovnik tam. Poveljništvu smo tudi morali izročiti polkovno zastavo, katero sem Rivi slovesno blagoslovil v pričlo laške častne stotnije in častniške deputacije. Našo polkovno godbo so razbili in instrumente oropali.

Tudi s častniki se je postopalo, kakor z roparji. Do Neapolja smo se vozili 4 dni in noči in nismo ves čas dobili nobene gorke jedi, dasi smo na postajah videli koče »Rdečega križa«. Bili smo pač povsod barbari avstrijci, potem Jugoslavi. Straže so stale ne samo okoli poslopij, kjer smo bivali, ampak tudi znotraj po hodiščih. V taboru Teano nas je bilo 45 častnikov, stražilo nas je 20 laških vajakov. V taboru Otajano so si morali častniki tudi sami kuhati. Ako smo se pri poveljstvu čez kako ravnanje pritoževali, smo vedno dobili odgovor: »To imate za povračilo, saj se z našimi ujetniki v Avstriji ni nič boljše postopalo.« Ker je bil ukaz, da nas na sprehod spremlja močna straža z nasajenimi bajoneti, na sprehod sploh nismo hoteli iti. V Como ob švicarski meji smo morali čakati 14 dni na odhod. Reklo se nam je, da bomo smeli s seboj »vzeti stvari, nakupljene v kantini, n. pr. sukanec, svilu, blago za obleko do gotove mere. Zadnji dan je bila vizita in pobrali niso samo nakupljene robe, ampak tudi čevlje, odeje in kar je enemu ali drugemu laškemu častniku ugaljalo, n. pr. nekemu zdravniku za 130 lir. In v komisiji sta bila 2 laška zdravnikali!

V endotni bolnici je bilo 300 naših invalidov. Prosili smo, da jih obiščemo, damo priliko za spoved in jih podpiramo. Poveljnik nas zavrne: »Je za telesne in dušne potrebe vse poskrbljeno.« Pa niso dobili ene cigarete. Pač pa so jih sanitejci pridno prodajali za drag denar. Prodajali so celo časo piva namejenega bolnikom.

Častniški zbor našega polka se je pri vsakem poveljstvu pritoževal, da je bil polk popolnoma po krivici proglašen ujetnikom, pa brez uspeha.

Za begunce.

Na poziv objavljen v časopisih sem prejel toliko pism, da ne morem odgovoriti na vse. Iz vseh pism zveni veliko domotožje, moreča skrb za svoje, ki so ostali v zasedenem ozemlju ali so bili že za časa vojske odpeljani v Italijo, od katerih ni nobenih poročil, pritožbe o slabi aprovizaciji, o pomanjkanju živeža in obleke; v vseh se razodeva junaška udanost v razmere, ki so nastale vsled vojske, trdno upanje in prepričanje, da ni več daleč dan odrešenja, boljše bodočnosti.

Gotovo je, da vsi občutimo žalostne posledice svetovne vojske. Najbolj prizadeti so Primorci: Kraševci in Goričani. Naši »prijetelji« Italijani in Avstrijci so opustošili vaša polja in vinograde, porušili vaše domove, cele vasi. Vsi ki so bili po raznih državah, za časa vojske, primorani zapustiti svojo domovino, so se že vrnili v svoje kraje, samo vi morate čakati, kdaj da se bo Italijanu izljubilo odpreti »železne« meje, ki jih je svoje voljno postavil na naši zemlji.

Deželno predsedstvo, poverjenstvo za socialno skrb, posredovalni urad za begunce, si prizadevajo, da bi se begunci smeli nemoteno vrniti v domovino. Do danes še ni uradnega dovoljenja. Posamezne osebe in tudi družine, ki hočejo na lastno odgovornost domov, dobijo pri okrajnih glavarstvih priporočilo za prosto vožnjo prtljage in pohištva. Kdor ima mnogo živil, naj si preskrbi potrdilo od županstva, da so živila lastni pridelek in izvoznico od prehranjevalnega urada (dež. vlada, Bleiweisova cesta). Prevoz živine ni dovoljen, dokler vlada ne dobi zagotovila, da ne bodo Italijani živine rekvirirali, ki jo begunci pripeljejo v zasedeno ozemlje.

Mnogim se je posrečilo, da so prekorčili mejo. Vozove beguncev priklopijo na postaji v Ljubljani praznim vlakom, ki prihajajo iz Čehoslovaske in se vračajo v Trst po živila.

Pričakujemo, da bo v najkrajšem času — morda že jutri — uradovala antantna komisija in izdajala listine za prevoz in povrnitev v ozemlje, zasedeno po Italijanih.

Pravico do podpore, ki znaša dnevno 2 K za osebo, imajo le oni begunci, ki so nesposobni za delo.

Seveda je ta znesek pri današnji dra-

gini malenkosten, če pa pomislimo, da je na tisoče beguncev, je naravnost ogromen.

Kdor je pravočasno vložil prošnjo za podporo, pa ni še dobil rešitve, naj se še enkrat zgledi pismeno ali osebno pri okrajnem glavarstvu. Ako ne dobi odgovora v kratkem, naj mi takoj po dopisnici sporoči, kdaj in kje je vložil prošnjo.

Naknadna podpora se izplača, ako stranka prinese prošnjo, ki je bila v določenem času vložena in pa potrdilo, da podpora še ni bila izplačana.

Pošta v zasedeno ozemlje ne posluje. Potnike preiščejo temeljito. Važnih spisov in časnikov ni nositi s seboj. V prometu so italijanske lire in nežigosane krome. Kdor ima večjo vsoto denarja, naj ga naloži, hranilno knjižico pa naj vinkulira. Avstro-ogrska banka menja žigosane krome proti potrdilu, ki se ga dobi v posredovalnem uradu za begunce (Dunajska cesta). V zasedenem ozemlju ni zasluzka. Draginja je velika. Kdor nima pripravljenega stanovanja, naj se ne vrne.

Že peto leto prenašamo strašno gorje, ki ga pozna Bog sam in pa — beguncem, in njih drugi. V trpljenju smo utrjeni: zato se ne strašimo prihodnosti, četudi se mnogim zdi še tako temna. Po velikem petku pride Velika noč, po viharju tišina, po trpljenju veselje.

I. Budin,
pokr. poslanec.

Oskrba naših vojni ujetnikov.

Dne 4. t. m. se je vršilo posvetovanje društva Slovenskega Rdečega križa, kako nujno pomoči našim nesrečnim vojnim ujetnikom. Župnik Škerjanec, ki se je udeležil na povabilo seje, je poudarjal, da je pred vsem nujno potreba poiskati gotovo in varno pot za pisma in denarne pošiljke ujetnikom.

Kolikor se je mogel v kratkem času prepričati, dojde le mali del pošte ujetnikov v domovino. Še manj pošte pa prejnejo iz domovine.

»Jaz sem na primer poslal iz ujetništva važne uradne spise (mrtvaške liste) po pošti, katere se mi je najbolj zanesljiva zdel, na naš škofijski ordinarijat, toda ta jih do danes še ni prejel. Isto velja za mojo privatno korespondenco, na katero nisem niti enega odgovora dobil. Prejel sem samo par dopisnic iz svoje župnije Prem, ki leži v zasedenem ozemlju.

Predlagam: Odbor Slovenskega Rdečega križa naj stori najprej korake pri tu-kajšnji mednarodni komisiji, pri naši vladi, pri zunanjem ministrstvu SHS, naj le te oblasti nujno posredujejo in omogočijo dopisovanje in denarni promet med ujetniki in svojci.

Za revne vojne ujetnike, ki ne morejo pričakovati podpore od svojcev, naj se zbirajo po Rdečem križu in društvu »Dobrodelnost« samo denarni zneski, ker ni upanja, da bi se našim ujetnikom dostavljali poštni zavitki z živili tako, kakor so le te prejemale laški ujetniki pri nas. Ako društvo »Slovenski Rdeči križ« skrb za vojne ujetnike temeljito v roke vzame, si bo s tem nazaj pridobil dobro ime, katero je splošni Rdeči križ v svetovni vojni popolnoma izgubil.

Ravnatelj Grasselli pripomni, da imamo tudi v Rusiji še na tisoče vojni ujetnikov, katerih tudi ne smemo pozabiti.

Dr. Jenko predlaga, naj stopi »Slov. Rdeči križ« v stik s srbskim, hrvatskim in švicarskim Rdečim križem.

Konz. svetnik Kalan povdarja važnost objave, da je treba odposlance poslati v Italijo, ki naj ujetnike osebno obiščejo. — Izvoli se deputacija, ki naj stori prve korake pri Narodni vladi in mednarodni komisiji.

O naših sedemnajstih poročah g. župnik Škerjanec še sledeče:

Oktober 1. l. so padle zadnje štiri žrtve pri Asiago. Njihovo smrt sem naznanil svojcem, imen objaviti ne morem, ker so mi bili ukradeni s prtljago tudi zapisniki. Svoji naj naznanijo sprejem obvestila »Slovenskemu Rdečemu križu« v Ljubljani, Poljanska cesta 4, II. nadstropje.

V Rivi sem pokopal J. Bernača iz Begunja na Gor., ki se je ponesrečil z ročno granato.

V pisarni »Slovenskega Rdečega križa« naj naznanijo osebno ali pismeno vsi sedemnajsti, katerim se je posrečilo ubežati: 1. kje so bili, 2. če je kateri tovariš tam umrl, 3. kako se je vsem godilo i. dr.

Posebno svoje narednikov, ki so poveljniki delavskih stotnij prosimo, naj osebno ali po dopisnici na zgorajšnja vprašanja odgovorijo.

Vsem slovenskim rojakom iskreno priporočamo splošno denarno zbirko za uboge ujetnike. Darovi naj se pošiljajo na »Dobrodelnost« ali na »Slovenski Rdeči križ« ali na naše dnevnike.

Morda bo mogoče darove za Veliko noč že odposlati. O uspehih delovanja za ujetnike bomo sproti poročali po naših listih, katere prosimo vsestranske naklonjenosti.

Iz neodrešene Jugoslavije.

ITALIJANI PROTI DR. MAHNICU.

LDU. Bakar, 7. aprila. Italijanske oblasti so hotele v Italijo deportirati škofa Mahniča. Opustile so svojo namero edino le vsled slabega škofovega zdravja. Kakor pa se sliši, hočejo škofa prisiliti, da zapusti Krk in se preseli na Hrvaško.

ITALIJANI ODVEDLI TRNSKEGA ŽUPNIKA.

Na 31. marca so Italijani odpeljali trnskega župnika ukljenjenega, češ, ker je v cerkvi pridigal, naj naše ženske pustijo Italijane v miru, naj nič z njimi ne govorijo, ker oni so naši sovražniki, a mi smo Jugoslavlani. Pa ga je ena naznanila: Gospod je rekel, da je on Jugoslovan in ne bo nikdar Italijan če ga takoj obesijo ali ustrelijo. Njegovo življenje je v njihovih rokah! Nato so ga odpeljali. Pri aretaciji je rekel: »Jaz sem agitiral za Jugoslavijo in ne bom prodal in zatajil svoje domovine in jezika ter matere svoje, četudi me takoj ubijete!«

BOLJSEVIZEM V PREKMURJU.

LDU Maribor, 7. aprila. Iz Prekmurja je došlo nastopno poročilo: Boljševizem se v Prekmurju grozno širi. Muke, ki jih mora trpeti slovensko prebivalstvo pod mažarskim in boljševiškim nasilstvom, so nepopisne. Vsak prebivalec mora oddati polovico vsega svojega imetja, med drugim tudi živila in živino. Srebro in zlato se sploh odvzemata. Ženske posiljujejo, in če se branijo, jih kratkoma ustrelje. Zgodili so se trije slučaj, in sicer v Bakovcih, Soboti in v Adrijancih. Ustrelili so tudi dva mladeniča, ki sta hotela braniti svoji dekleti. Urednika »Novin« v Černevcih so izgnali. V njegovi tiskarni pa tiskajo pod istim naslovom boljševiški list, ki ga mora vsak prejšnji naročnik vzeti. Kaplan iz Belatincev in neki bivši poročnik, ki sta oba Slovenca, sta danes zbežala čez Muro. Ljudje komiteta Zala prosijo, naj se sporoči našemu jugoslovanskemu vojaškemu poveljništvu, da naj vendar enkrat zasede te kraje ter prebivalstvo reši groznega nasilstva. Govore, da bodo dosedanje posadke zamenjane z rdečimi gardami, ki mislijo napraviti sunek proti Čehoslovski in proti Jugoslaviji.

Država SHS.

Draginjske doklade držav. uslužbencem.

LDU. Belgrad, 7. aprila. Vlada je izdala naredbo, ki urejuje izredne draginjske doklade za državne nameščence. Naredba bo objavljena še te dni in stopi v veljavo deloma s 1. aprilom, deloma s 1. majnikom t. l. Draginjske doklade so določene po skupinah, katere se zopet delijo v stopnje po številu družinskih članov.

Pobiranje carine.

LDU. Belgrad, 7. aprila. Finančni minister je izdal naredbo, ki po naročilu ministrskega sveta urejuje pobiranje carine na podstavi enotnega carinskega tarifa na naših začasnih državnih mejah in na demarkacijski črti. Dokler narodno predstavništvo ne sklene novega carinskega zakona, veljajo dosednji srbski carinski zakoni in odredbe za vse kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Cenzura.

Belgrad, 5. aprila. (JDU.) Vojni minister je izdal naredbo, s katero se odpravlja cenzura za pisma, dopisnice in brzojavke za inozemstvo, nadalje se določa, da ostanejo za cenzuro v mednarodnem prometu samo cenzurne oblasti v Belgradu, Dubrovniku, Zagrebu, Ljubljani, Nišu, Novem Sadu, Skoplju, Solunu in Cetinjah. Vse druge cenzurne oblasti se odpravijo.

Bavarska — sovjetska republika.

LDU Monakovo, 7. aprila. (ČTU.) Danes po polnoči so v palači Wittelsbachov proglasili ob navzočnosti monakovskega centralnega sveta ter zastopnikov socialističnih strank in revolucionarnega delavskega sveta bavarsko sovjetsko republiko.

LDU Monakovo, 6. aprila. (Dun. KU.) Zborovanje socialno demokratičnih strank posameznih pokrajin južne Bavarske je sklenilo z 240 glasovi proti 13 glasovom pritrditi ustanovitvi republike svetov pod pogojem, da sodelujejo pri izvršitvi te republike svetov socialno demokratična in komunistična stranka.

LDU Monakovo, 7. aprila. (Dun. KU.) Bavarski revolucionarni osrednji svet je izdal v današnji številki »Münchner Neueste Nachrichten« oklice na prebivalstvo Bavarske, ki se je udeležila, ima namen, oživitviti socialistično družbo. Deželna zbornica je razpuščena in ministrstvo, katerega je imenovala, mora odstopiti. Birokratični sistem se takoj iztrebi. Časnikarstvo se socializi-

ra. V zaščito bavarske republike svetov proti reakcionarnim poizkusom od zunaj in od znotraj se takoj ustanovi rdeča armada. Revolucionarno sodišče bo strahovalo vsak napad na republiko svetov. Bavarska republika svetov sledi primeru ruskega in mažarskega naroda in stopi takoj v zvezo s temi narodi. Nasprotno pa odklanja vsako sodelovanje z vlado Eberta, Scheidmanna in Noskeja, ker ta pod zastavo socialistične republike nadaljuje imperijalistično, kapitalistično in vojaško delovanje sramotno propadlega nemškega cesarstva.

LDU Monakovo, 7. aprila. (Dun. KU.) »Korrespondenz Hoffmann« poroča uradno: Osrednji svet bavarske republike svetov je sklenil, da se zajedno vrše tudi nove volitve vojaških svetov in da se dodatno k tem vpokliče takoj kongres svetov. Rok in red volitev se bosta takoj objavila.

LDU. Berlin, 7. aprila. (ČTU.) Včeraj je bila v gosposki zbornici plenarna seja veleberlinskih vojaških svetov in neodvisne socialistične stranke, ki so se je udeležili tudi zunanji zastopniki. Član monakovskega delavskega sveta je sporočil, da se najkasneje v ponedeljek proglasi bavarska republika svetov. Vsled tega se bo morala tudi Nemška Avstrija odločiti za sistem delavskih in vojaških svetov, ker se nahaja sedaj med Bavarsko in Ogrsko, vsled česar se bo morala pridružiti republiki svetov. Ako se to izvrši, se bo moralo odločiti tudi Prusija. Ako se pruska država ne pridruži temu koraku, bo začasna meja med obema državama reka Men.

LDU. Monakovo, 7. aprila. (ČTU.) Difaški monakovskega vseučilišča so na zborovanju splošnega dijaškega odbora odstavili sedanji senat in dijaškemu svetu podelili upravo vseučilišča. Temu svetu bo dodeljen strokovni svet vseučiliških profesorjev. Osrednji svet duševnih delavcev je pozval dijaške odbore tehnične in trgovske šole v Monakovem ter vseučilišč v Erlangu in Würzburgu, naj storo enake korake.

Razna poročila.

Wilson še ne pojde v Ameriko.

LDU Amsterdam, 5. aprila. (Dun. KU.) »Algemeen Handelsblad« se poroča iz Pariza: Vest, da se hoče Wilson dne 20. aprila vrniti v Ameriko, se ne potrjuje. Tudi če bi bil mirovni dogovor do tega časa že sklenjen, bi se morala potem šele začeti pogajanja z Nemčijo.

Rumunija je ogrožena.

LDU Pariz, 5. aprila. (Dun. KU. Brez. žično.) Pod napisom »Rumunija v nevarnosti« označujejo francoski listi položaj Rumunije kot zelo ogrožen od boljševikov Mažarov in Bolgarov.

Velika bitka pred Odoso.

LDU Berlin, 7. aprila. (DKU.) Kakor poroča »B. Z. am Mittag« iz Bazla, javljajo pariški listi: Pred vrati Odose se bije med ruskimi boljševiški in ukrajinskimi sovjetskimi četami na eni strani in med zavezniško posadko na drugi strani velika bitka, ki se je raztegnila na ves trdnjavski okoliš. Boljševiki obstreljujejo Odoso s težkimi topovi. Položaj francoskih čet je težaven, ker so obenem nastali v več mestih upori proti zaveznikom.

Boljševiška stavka v Italiji.

LDU. Milan, 7. aprila. (ČTU.) Republiškanski vodja stranke je, kakor se poroča »Corriere della Sera«, izvedel iz zanesljivega vira, da je uradna socialistična stranka sklenila proglasiti 1. maja splošno stavko v vsej Italiji, ki bo imela boljševiški značaj.

Papež priznal Poljsko.

LDU Varšava, 7. aprila. (PBA.) V soboto se je v seji deželnega zbora prebralo pisanje mons. Rattisa, kjer pripoznava papež formalno poljsko republiko in njeno vlado.

Politične novice.

+ Temno obzorje. »Hrvat« piše v uvodniku pod tem naslovom: Plemeniti francoski narod je s celo dušo na naši strani, samo njegovi diplomati stare šole obračajo smer proti nam. Dobro znamenje je za nas odstop Clemenceaua. Nekaj nade nam more dati neprestano odganjanje našega vprašanja, kar znači, da Wilson ne popušča. A če je upanje za našo stvar nekoliko ugodno, je pogled na splošni položaj zelo temen. Dovolj je, če se ozremo na Rusijo, Nemčijo, Češko, Madjarsko itd. A kar more svetu napraviti največje skrbi, je vest, da pripravljajo v Ameriki splošne vojaške dolžnosti. Ako se bo vse državno življenje posameznih narodov še nadalje koncentriralo in izčrpavalo v vzdrževanja vojska, potem je to znamenje, da bo svet ostal po starem urejen in da ni govora o novi družbi in novem življenju. Kdaj bo svet končno izšel iz tega mraka in ugledal zoro novega dne?

Izvoznice in politični preganjanci. V „Srbski Rilje“ beremo, da bi po nalogu ministrstva v Beogradu bosanska vlada morala dati izvoznice le internirancem in talcem, ki jih je stara Avstrija pripravila ob premoženju. Seveda izvoznice dobivajo slej kot prej vojni oderuhi. List zahteva zato, da naj vlada objavi ime vsakogar, ki prejme izvoznico. Mi si ne moremo razlagati, kako naj si s tem pomagajo preganjanci. Vsekakor bi morali še ti postati vojni oderuhi. S tem naj se narod reši draginje?

Se ena komisija! „Journal“ pravi 29. marca: Svet štirih hoče dvigniti zagrinjalo, za katerim skriva svoja blodeča posvetovanja, da nam omogoči trohico vpogleda. Nepotrebno je pripomniti, da je to ime temu, kar imamo zaznati za komisijo: Se ena! Nova komisija sestoji iz štirih ministrov zunanjih del Balfour, Lansing, Sonnino, Pichon in japonski grof Satonji. Imela je že dve seji v četrtek popoldne in včeraj zjutraj. Pečala se je z obnovitvijo trgovskih odnosov z Avstrijo. Sledila bo prehrana Balt-skih pokrajin, Šlezviga in Maroka. Namen te komisije je uravnati manj važna vprašanja, da more svet štirih posvetiti vse svoje moči velikim problemom.

Kako dela svet štirih. „Journal“ z dne 29. marca piše: Ime svet štirih, kakor se imenuje skupina, ki odločuje o bodočnosti sveta, je točno samo v toliko, da se udeležujejo razprav samo štiri velesile. Popolnoma bi se motil, kdor bi mislil, da se predsednik Wilson, Lloyd George, Orlando in Clemenceau zapirajo v celico. Pred vsem je zelo redko, da bi načelniki vlad ne povabili kakšnega strokovnjaka, najpogosteje maršala Focha. V četrtek zjutraj je bil Loucheur, včeraj zvečer generala Wilson in Pershing. Sicer ima vsak pooblaščenec tudi svojega tajnika. Končno je še znani tolmač angleščine profesor Mantoux, ki je prisostvoval vsem večjim dogodiljem vojske in čigar posredovanje je še vedno potrebno, ker Orlando angleščine niti ne govori niti ne razume.

Dnevne novice.

— **Spomladna pastoralna konferenca** za duhovnike radoljske dekanije bo dne 24. aprila v Mošnjah. Začetek ob pol 12. uri. Sv. olje se bo delilo veliki petek na Breznici za radoljsko dekanijo.

— **Imenovanja.** Gozdni komisar II. razreda inž. Alojzij Strancar se imenuje s 1. marcem za gozdnega komisarja I. razreda v IX. činovnem razredu; inž. agr. Bogdan Pahor se sprejme v državno službo kot praktikant in dodeli kmetijsko-kemičnemu preskuševališču v Ljubljani; absolutent češke srednje kmetijske šole v Kadanju Franc Wernig se sprejme v drž. službo kot strokovni praktikant in se začasno namesti na kmetijski šoli v Velikovicu; pisarniški oficijant Dominik Zaplotnik se imenuje za deželnovladnega kanclista v XI. činovnem razredu.

— **Velikonočne darove** za našo narodno vojsko zbira Kolo SHS sester v Zagrebu (gospa S. Ladjevič, Zagreb, Preradovičeva ulica 16; označba: »Velikonočni dar naši vojski«). Pokroviteljstvo je sprejel nadškof dr. Bauer.

— **Iz vseučiliške komisije** se poroča: Ko je došla vest o sklepu ministrskega sveta, da se dovoli ustanovitev vseučilišča v Ljubljani za letošnji jesen, se je vseučiliška komisija pri deželni vladi v svrhu hitrejšega izdelanja vseh podrobnih načrtov razdelila v pet odsekov (za vsako fakulteto: teološko, juridično, filozofsko, medicinsko in tehniško posebni odsek). Tudi se je pri društvu slov. inženjerjev sestavila subkomisija za pridobitev začasnih vseučiliških prostorov. Vsi ti odseki so predložili svoja poročila vseučiliški komisiji, ki jih je v svoji XII. seji dne 29. m. m. po temeljitem obravnavanju odobrila. Poročilo vsake fakultete sestoji iz temeljnega osnutka študija na fakulteti, iz učnega reda, seznama vseh nujno potrebnih stolov in institutov ter iz imenika učnih moči, ki bi prišle prej ali slej v poštev. Vsebuje obenem predloge za takojšnje imenovanje 2 do 3 vseuč. profesorjev za vsako fakulteto, ki naj bi, čim so imenovani, prevzeli nadaljno organizacijo in izvedbo. Nastanitvena subkomisija je izdelala načrt, ki kaže, koliko in kakšnih prostorov bi bilo potrebno za začasno nastanitev fakultet, in kje bi se prikladno dobili. Vsakemu fakultetnemu načrtu je pridejan tudi po možnosti proračun potrebščin za leto 1919, zlasti pa za najbližjo prihodnost. S tem je vseučiliška komisija izgotovila nasvete, ki merijo na otvoritev tehnične fakultete že v nekaj tednih, ostalih fakultet pa v letošnji jeseni. Celotni izdelek je predložen načni upravi in od njenih nadaljnjih ukrepov je uresničba načrtov zavisna.

— **Doklade državnim uslužbencem.** Delegat finančnega ministra je v sporazumu s predsedništvom deželne vlade odredil, da je državnim uslužben-

cem, ki imajo po dosedanjih predpisih pravico do draginskih doklad — izvzemši uradnike od VII. činovnega razreda naprej — izplačati na račun poviška teh doklad naslednje zneske in sicer 100 K v prvem, 150 K v drugem do petem in 200 K v šestem do osmem družinskem razredu. Za delavstvo tobačne tovarne se zadeva posebej uredi. es ožrokov vz adujsao žeujsas

— **Vpokojeni visoki uradniki na Hrvaškem.** Uradno se poroča, da so stalno vpokojeni dr. Posilović, predsednik sodišča sedmorice, Anton Rotter, predsednik sodišča sedmorice, Anton Rotter, predsednik banskega sodišča, in Pavel pl. Marijašević, podpredsednik sodišča sedmorice.

— **Lov za novcem.** Iz Čabra poročajo »Hrvat«, da se je vse ljudstvo, staro in mlado, moški in ženske, lotilo kupčije: Na Sušak in Reko odnašajo poljske pridelke in gonijo živino, a iz Reke prinašajo italijanske tkanine. Ako oblast noče, da se še bolj ne iztrebi živina in da zemlja ne ostane neobdelana, naj z vojaško stražo močno zastraži mejo, a brezposelnim naj preskrbi delo v šumah žagah, na cestah, pri uravnavi hudournikov itd.

— **Beguncem!** Pri poverjeništvu za socialno skrb se oglašajo dan na dan množevilni begunci v zadevi naknadne begunske podpore. Stroški, ki jih imajo begunci s tem, da prihajajo glede te podpore povpraševati v Ljubljano, so popolnoma nepotrebni. Ako bi poverjeništvu dobilo kaj aktov iz zasedenega ozemlja, bo dotične begunce o tem uradno obvestilo. Priglasiti se in povpraševati ni treba nikomur!

Ljubljanske novice.

lj Slov. kat. akademično starešinstvo ima sestanek danes zvečer ob 8. uri v verandi hotela »Union«. B. Remec.

lj Pevska vaja v četrtek v običajnem redu v društveni sobi na Jurčičevem trgu. Pevovodja.

lj Umrli je v deželni bolnici g. Niko Grošl v dobi 19 let.

lj Promenadni koncert glasbe srbske kraljeve garde v Ljubljani se vrši danes v torek, 8. aprila popoldne od 5. do 6. ure v Zvezdi z izbranim sporedom. Koncert vodi II. kapelnik garde g. Rendla.

lj **Grda razvada.** V zadnjem času imajo ljubljanski mesarji dovolj blaga, seveda je pretirano drago, ker se proti različnim prekupcem in sličnim pijavkam še vedno ni nič ukrenilo, da si te razmere kriče v nebo. Zlasti stojnice v šolskem drevoredu so bogato zalozene z raznovrstno mesnino. Žal, da se je pa znova pojavila grda in iz zdravstvenih ozirnov naravnost nedopustna razvada, da stranke otipavajo ondi viseče meso, ne glede na to, ali ga potem kupijo, ali ne. Nihče pač ne bo trdil, da imajo vse take stranke tudi res čiste in snažne roke zlasti sedaj, ko je odstotek kožnih bolezni tako znatno poskočil. — **Pristojna oblast** naj nemudoma ukrene, da bodo imeli mesarji na vidnem kraju pritrjene tablice z opozorilom, da je otipavanje mesa prepovedano. Za vsak tozadeven prestop naj bi bila odgovorna oba dela: mesar in stranka. Prepričani smo, da se bo ta grda razvada kmalu zatrla, če bo oblast nastopala z zadostno oestrojstvom. Zadeva je obče koristnega pomena.

lj **Umrli** so v Ljubljani: Frančiška Purhart, hiralka, 80 let. — Miroslava Berčič, rejenska, 1 leto. — Marija Sterle, šivilja, 18 let. — Matilda Naser, zasebnica, 63 let. — Danica Pavčič, hči šivilje, 1 mesec. — Katarina Kocmur, tobačna delavka, 48 let. — Fran Rus, salezijanski klerik, 27 let. — Anton Liberšek, dninar, 71 let. — Peter Rocco, zasebnik, 70 let. — Martin Tomat, begunec, 21 let. — Ana Laznik, učenka, 7 let. — Josipina Wolf, delavčeva žena, 54 let. — Elizabeta Leben, hiralka, 77 let. — Zlatko Rabič, rejenc, 2 meseca in pol. — Neža Suhadolc, hiralka, 47 let. — Fran Pajnič, krojačev sin, štiri dni. — Viktorija Noč, žena umirovljenega davčnega nadupravitelja, 52 let. — Marija Jelen, žena železn. delavca, 24 let. — Anton Frančičlain, dninar, 61 let. — Mihael Hiti, mestni ubogi, 78 let. — Andrej Dovč, delavec, 28 let. — Terezija Logar, zasebnica, 72 let.

lj **Društvo slovenskih profesorjev** ima v soboto dne 12. aprila t. l. popoldne ob pol 4. uri v risalnici I. državne gimnazije v Ljubljani izredno občno zbor z dnevnim redom, naznanjenim pismeno vsem učiteljskim zborom naših srednjih šol, Odbor.

lj **Beguncem iz zasedenega ozemlja!** Pripravljalni odbor beguncev iz ozemlja, zasedenega po Italijanih, vabi begunce na posvetovanje, ki se vrši dne 9. t. m. ob 6. uri popoldne v re-

stavraciji pri Zlatorogu. Razpravljalo se bo o važnih begunskih vprašanjih. — Pripravljalni odbor.

lj **Pogreb postajnega mojstra Jož. Jameršaka** se vrši danes 8. aprila ob pol 4 uri iz deželne bolnice. — Zveza jugoslov. železničarjev prosi vse tovarise, da se udeležijo pogreba!

lj **S ljubljanskega observatorija.** Včeraj ponoči so zaznamovali instrumenti potresne opazovalnice mali potres v daljavi kakih 70 kilometrov. Začetek zaznamovanja ob 11. uri 25 minut 12 sekund. Najmočnejše valovito gibanje ob 11. uri 25 minut 25 sekund. Konec zaznamovanja ob 11. uri 28 minut.

lj **Splošno društvo jugoslovanskih vpokojencev** je imelo dne 3. t. m. ob obilni udeležbi ustanovni občni zbor. Zborovanje je otvoril predsednik pripravljalnega odbora. Po pozdravu in prečitaniu p. v. p. ki so bila točka za točko sprejeta brez pravke, so sledile volitve in so bili soglasno izvoljeni sledeči vpokojenci: Predsednik Bele Jak., žel. usluž., namestnik Petek Iv., višji uradnik, tajnik Jeglič Jos., crož. straž., namestnik Judnič Davorin, blagajnik Seršen Iv., nadsprevodnik, namestnik Habicht Ig., mojster tobačne tov., odborniki: Rijavec Jos., tob. tovarna, Bahč Jos., žel. nadsprevodnik, Svetlin Ivan, nadsprevodnik, Nač Jos., nadsprevodnik, Gašper Iv., Zalcetel Avg., Beninger Viljemina, učiteljica in Zemljč Julijana, namestniki: Firkovič Jul., Novak Gregor, Počkar Iv., in Lichteneger Rudolf. Pregledniki: Ošaben Martin, Punčuh Simon, Zakotnik Iv. in Hribernik Karol. Mesečni prispevek se določi na 50 vinarjev. Pri raznoterosti se je razvila prav živahna, a dostojna razprava, slišale so se trpke resnične tožbe, ki kažejo potrebo, da se vpokojenci zedinimo. Predložene spomenice se odpošljejo na merodajna mesta. Brez agitacije je bilo v par dneh že okrog 500 članov vpisanih. Pripominja se, da delokrog društva obsega celotno Slovenijo. Oddaljeni se lahko prijavijo pismeno. O potrebi se bodo ustanovile krajevne skupine. Prijelase sprejema društveni blagajnik gospod Seršen, Gospoška ulica št. 9.

lj **Splošno društvo jugoslovanskih vpokojencev** v Ljubljani vabi k prvi odborovi seji dne 9. t. m. ob 3. uri popoldne v Novi ulici št. 5. Ker je dnevni red važen, je potrebno, da se udeležijo vsi izvoljeni člani in njih namestniki.

Westnik S. K. S. Z.

* **Orlovski tečaj** se je pričel včeraj. Udeležba je zelo lepa. Zastopanih je 35 odsekov po 69 udeležnikov. — **Spored Orlovskega tečaja za danes:** Od 8. do 9. ure redovne vaje. Od 9. do 10. ure proste vaje za raščaj za leto 1919. Od pol 11. do pol 12. tehnično predavanje: »Razlaga novega tehničnega poslovnika« br. Ivo Pirč. Od 2. do pol 5. ure članske proste vaje. Od 5. do pol 7. ure orodna telovadba. Zvečer ob pol 8. uri predavanje: »Stališče in delo Orla v širši javnosti«, dr. Jež.

Prosveta.

pr II. Sinfonični koncert. — Veliki orkester srbske kraljeve garde bo v svojem drugem ljubljanskem koncertu, jutri, v sredo, 9. aprila v Unionski dvorani izvajal povsem drug, nov velezanimiv spored, ki obsega sledeča glasbena dela: 1. Binički: Uvertura k Vojnovičevi drami »Ekvinokcij«. — 2. Dvořák: Dva slovanska plesa, št. 3. Poco Allegro in št. 1. Presto. — 3. Bizet: Odlomki iz »Arlezijanka«. a) Uvertura; b) Menuetto; c) Adagietto; d) Farandol. — Odmor. — 4. Kt. Mokranjac: VII. rukovet srbskih narodnih pesmi. Pesmi s Kosova. — 5. Chopin: Koncert za klavir in orkester v E-molu. Svira gđc. Mara Binički. — 6. Saint-Saëns: Igra in ples skeletov. Sinfonijska slika. (Danse macabre.) — 7. Siszt: Rapsodija za veliki orkester št. 2. — Začetek koncerta točno ob pol 8. uri.

pr **Gospod St. Binički**, višji kapelnik orkestra Srbske Kraljeve Garde v Beogradu, rojen Srb iz Kraljevine je priznan in odličan visoko naobražen glasbenik, kapelnik in skladatelj. Mnogo let že vodi koncerte Kraljeve Garde. Absolviral je modroslovno fakulteto Beogradske univerze in potem konservatorijske študije. Zložil je veliko skladb za orkester, moške in mešane zборе in samospeve. Njegova hči Mara Binički je absolvirala konservatorij v Düsseldorfu in je na glasu izborne pianistinje. V ljubljanskem koncertu bo igrala krasni Chopinov klavirski koncert v E-molu. Občinstvo posebno opozarjamo na Saint-Saënsovo sinfonijsko sliko »Igra in ples skeletov« (Dause macabre), ki spada med najznamenitejše in najefektnije skladbe svetovne orkesterske literature. — V koncertih Kraljeve Garde bo umetniškega užitka v obilici. Slovenci bomo imeli priliko iskreno pozdravljati naše najljubše brate Srbe in njih prvi in najboljši veliki orkester. Naj živi prava umetnost v Jugoslaviji!

Najnovelše.

ANGLEZI ZA LAŠKE ZAHTEVE.

Bern, 7. aprila. Preteklo soboto se je v Zenevi vršila pod angleškim protektoratom konferenca o italijanskih zahtevah po Trentinu, Trstu, Reki in Splitu. Predsednik Parker je izjavil, da se italijanske zahteve morajo izpolniti, ker je Italija izvršila vse, kar je po londonskem dogovoru morala izvršiti.

DAR AMERIŠKIH SLOVENCEV DR. KOROŠCU.

Belgrad, 7. aprila. Ameriški Slovenci so ministrskemu podpredsedniku dr. Ant. Korošču v znak priznanja za njegovo delo za ujedinitenje Jugoslovancev poklonili dragocen dar in ga po posebnem kurirju poslali preko Pariza v Belgrad.

ZA PREHRANO.

Belgrad, 7. aprila. Minister za prehrano dr. Korošec je pozval k sebi delegate pokrajinskih vlad na konferenco, da se informira o prehranjevalnih razmerah po celi državi.

NARODNO PREDSTAVNIŠTVO.

Belgrad, 7. aprila. Danes popoldne je bila v parlamentu konferenca, na kateri so razpravljali o delovnem načrtu. Po Veliki noči pride na vrsto: letni proračun, agrarna reforma, poslovniki, začasna ustava, volilni red za konstituanto, zakon o podporah invalidom in sirotam, zakon v državljanstvu.

LAHI ZAPUSTILI MARIBOR.

LDU Maribor, 7. aprila. Včeraj popoldne je zapustila Maribor italijanska misija in odpotovala v smeri proti Gradcu.

MORNARIŠKA AKADEMIJA.

LDU Zagreb, 7. aprila. Listi poročaj iz Beograda, da je ministrski svet odobril kredit za mornariško akademijo, ki se osnuje v Sisku. Predavanja se prične že meseca avgusta t. l. V šolo bo sprejetih 200 gojencev.

MIROVNI POSVET.

LDU Pariz, 6. aprila. (DKU. — Brezžično.) Pri seji sveta četvorice v soboto so bili tudi finančni strokovnjaki. Domnevati se mora, da je bila ta seja izredno važna in da se je dosegel resen napredek. Glede vprašanja odškodnine, ki bi jo morala plačati Nemčija, so se načeloma sporazumeli, Obisk belgijskega kralja v Parizu, ki je predložil svoje zahteve prav tako odločno, kakor jasno, je pripomogel mnogo k temu, da so se posvetovanja pospešila. Dela komisije, ki naj predlaga praktično formulo za vprašanje saarske kotline, so malone dovršene.

LDU Pariz, 6. aprila. (ČTU) Da ni bilo italijanskega ministrskega predsednika Orlando pri seji četvorice v soboto, ko se je razpravljalo jugoslovansko vprašanje, se je splošno razlagalo tako, da se Italija ne namerava udeležiti te seje, ker je sama zainteresirana na rešitvi tega vprašanja, Orlando se pa seje ni udeležil radi tega, ker se ni hotel, kakor je on sam izjavil svojim tovarišem, sestati z Jugoslovani, ki so bili za vojne, zlasti Hrvati največji in najbolj nevarni sovražniki Italije. Italija nima povoda, da bi jih smatrala kar naenkrat za prijatelje. Orlando je izrazil svojo željo, da se mora skleniti splošni mir, ker bi se sicer povrnil v Rim. Pripravljen je opustiti svoje namere, ako bi se mu obljubilo, da Reka ne bo prosta luka, temveč da bo pripadla Italiji.

Aprovizacija.

I. in II. uradniška skupina ter ubožna akcija A dobivajo meso v Ljudski mesnici vsako sredo in soboto in sicer: I. uradniška skupina od št. 1 do 250 od 7—8 ure zjutraj, od št. 251 do konca od 8—9 ure zjutraj. II. uradniška skupina od 9—10 dopoldne. — Stranke se opozarjajo, da se vrstnega reda točno drže in da se na zamudnike pod nobenim pogojem ne bo oziralo. Prosi se točnost in red. Ubožna akcija A pa dobiva meso kakor dosedaj od 2—3 ure popoldan. Ljudska mesnica.

a **Aprovizacija.** Civilnim državnim vpokojencem njih vdovam in sirotam se bodo prodajale suhe slive v torek, sredo, četrtek in petek, 8., 9., 10. in 11. t. m. popoldne od 2. do 6. ure v Gradišču št. 8. Na vrsto pridejo stranke po navadnem redu. Vsaka oseba dobi 1½ kg. Kilogram stane 3 K 50 vin. Naj se prinese d r o b i z.

a I. in II. uradniška skupina ter ubožna akcija A dobivajo meso v Ljudski mesnici vsako sredo in soboto, in sicer: I. uradniška skupina od št. 1 do 250 od 7. do 9. ure zjutraj, št. 251 do konca od 8. do 9. ure zjutraj. II. uradniška skupina od 9. do 10. ure dopoldne. Stranke se opozarjajo, da se vrstnega reda točno drže in da se na zamudnike pod nobenim pogojem ne bo oziralo. Prosi se točnost in red. Ubožna akcija A pa dobiva meso kakor dosedaj od 2. do 3. popoldne. Ljudska mesnica.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

priloga:

Premrl Stanko. Velikonočne pesmi za mešan zbor in orgle. Part. K 1.80. Moderni in lepi napevi bodo mogočno učinkovali na vernike in poveličevali velikonočne praznike.

Foerster Anton. Credo za mešani ali enoglasni zbor z orglami. Izvod 20 vin. Kreda dela našim zborom največ pregla- vica v latinski maši, ker je najdaljši izmed vseh delov sv. maše in navadno tudi najtežji. Ta skladba je pa lahka in lepa ter se več odstavkov v njej recitira, vsled česar je tudi kratka. Kakor nalašč je ta kreda posebno slovesni maši dobrodošla, katero poje en sam duhovnik.

Kimovec Fr. Dr. Rihar renatus za mešan zbor. Part. K 4.50, gl. po 60 v. Zbirka obsega poleg drugih tudi več velikonočnih lepo harmoniziranih Riharjevih napevov in enega od Vnebohoda Gospodnega.

Laharnar Fr. Velikonočne pesmi za mešan zbor. Part. K 2.—. Lepi in primerni napevi, posebno za manjše zборе.

Grum Ant. Aleluja. Velikonočne pesmi za mešan zbor. Part. K 2.—. V zbirki se nahaja tudi prav primeren motet Regina coeli, ki se konča s prav lepo harmoniziranim značajnim velikonočnim koralnim spevom Aleluja, ki praznike še posebno povzdigne. Oblika zvezka je žepne izdaje in prav primerna za procesijo.

Grum Ant. Vidi aquam za mešan zbor. Part. K 1.20. Za zbere na deželi kar najbolj primeren.

Foerster Ant. Missa st. Cecilie za mešan zbor. Part. K 3.—, gl. po 50 v. To je naša prva latinska maša, ki je že v 4. natisu izšla, vseskozi lepa in lahka.

Sattner P. Hugolin. Missa seraphica za mešani zbor in orgle (tudi za orkester; instrumentalni glasovi v zalogi). Part. K 4.50, gl. po 60 v. Ena najlepših in veličastnejših latinskih maš naših skladateljev, ki jo pojo tudi drugi narodi.

Marija, Kraljica sro. Nauk blaženega Grinjona Montfortskega o pravi pobožnosti do Matere božje. Iz francoščine prevedla in izdala Marijina družba v ljubljanskem semenišču. Druga izdaja.

Slovenci se radi imenujemo Marijin narod. Zato tudi z velikim veseljem sprejmemo vsako knjigo, ki ima namen, da razširja in utrjuje češčenje nebeske Kraljice med nami. Posebno dobrodošla pa nam je knjiga »Marija, Kraljica sro«, ker nam nudi nauk o pravi pobožnosti do Matere božje. Prava ali popolna pobožnost do Marije je po nauku blaženega Grinjona v tem, da se popolnoma izročimo Materi božji, da postanemo po njej popolna last Jezusova in da delamo vse v popolni odvisnosti od volje Marijine po zgledu Jezusa samega. Pač so vsi veliki Marijini častilci gojili pravo in popolno češčenje do Matere božje, toda blaženi Grinjon ima veliko zaslug, da je prvi izrečno učil označeno pravo pobožnost do Marije, da je nauk o imenovanju pobožnosti sistematično uredil in ga z jasnimi dokazi utrdil. Poljudna, toda temeljita razprava o pravi pobožnosti do Marije, je v prvem delu Grinjonove knjige; drugi del pa uči kako naj se goji taka pobožnost. — Težko je v malo besedah le približno označiti bogastvo misli, ki je nakopičeno v Grinjonovem spisu. »Izkušnja nam pritrjuje,« pravi slavní oratorijane Faber, »da, četudi knjigo ponovno preberemo, nikdar ne vsahne njena lepota, nikdar ne izčrpamo njenih misli, nikdar ne izgine sveži duh veselja, ki nas navdaja, kadarkoli se vglobimo v njene misli.«

Povsod, kjer se bo razširila knjiga »Marija, Kraljica sro«, bo pravo češčenje do Matere božje vedno napredovalo, in kmalu se bodo pokazali tudi blagodejni sadovi. »Kdorkoli knjigo temeljito prouči,« piše kardinal Vaughan, »bo začutil, da ga je obsajala nova luč.«

V slovenski izdaji je knjiga še zlasti lepo prirejena, ker obsega najpotrebnejše molitve; jutranjo in večerno molitev, sv. mašo, spovedne in dovolj obsežne obhajilne molitve. Vse molitve so zložene v duhu Grinjonove prave pobožnosti do Marije in

potrjene od ljubljanskega preč. škof. ordinarijata. Tako služi lična knjiga tudi kot jako koristen molitvenik. — Marijina družba v ljubljanskem semenišču je z izdajo knjige »Marija, kraljica sro« izvršila lepo apostolsko delo za razširjenje češčenja Matere božje.

Lično vezana knjiga stane 4 K in se dobiva v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Valentin Bernik: Marija in sv. Maša. Šmarnice. V Ljubljani, 1919. Založila Jugoslovanska knjigarna.

Na domačem polju cerkvenega slovesa včasih vsako pomlad lep grm blagodišečih, nebeski Kraljici Mariji posvečenih cvetic — šmarnic. Tudi za letošnjo, slovenskemu ljudstvu tako priljubljeno majnikovo pobožnost je preskrbela podpisana knjigarna krasen šopek Marijinih cvetic. Posvečene so Mariji »Kraljici miru« in pripravne, da se v letošnjem majniku z njih pomočjo zahvaljujemo Bogu za tako dolgo pogrešani, tako težko pričakovani mir. — Marija je »Kraljica miru«, ker je mati »Kneza miru« — Jezusa Kristusa, ki je v svojem življenju oznanjeval mir in je dovršil svoje odrešilno delo sprave in miru z daritvijo na gori Kalvariji. To daritev ponavlja pri vsaki sv. maši. Pod križem pa je sodarovala in sotrpela kraljica mučenec, Mati božja, Marija. — Kaj je bolj primerno za premišljevanje pri šmarnicah kakor razlaga in pomen svetih obredov in molitev, s katerimi je Cerkev obdala ponavljanje Jezusove daritve, ki se vrši vsak dan pri sv. maši.

Tako razlago podajajo letošnje Valentin Bernikove šmarnice in prav nepriljubljeno slikajo skrivnostno zvezo Marijino z daritvijo njenega božjega Sina.

Šmarnice se naročajo v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani, ki bo knjigo razposlala v isti vrsti, kakor bode dobivala naročila.

Jugoslov. knjigarna v Ljubljani priporoča: Dr. Velimir Deželič, Prvi Kralj, historijski roman iz hrvatske prošlosti. Cena 6 K.

Dr. Velimir Deželič, Hadžibova Kob, historijski roman iz dobe hrvatske straže v Španiji. Cena 6 K 20 v.

Kosovo, Srbske narodne pjesme o boju na Kosovu, br. 1 K.

August Šenoa, Izbrane pjesme, drugo izdanje s sliko pjesnikovo. Cena 15 kron 40 vin.

August Šenoa, Diogenes, Historička pripovijest XVIII. veka. Cena 18 K 70 vin.

August Šenoa, Kletva, Historički roman. Cena vezan 30 K 80 vin., broširan 14 K 50 vin.

August Šenoa, Barun Ivica — Mladi Gospodin — Čuvaj se senjske ruke, Cena 18 K 70 vin.

August Šenoa, Karamfil — Sa pjesnikova groba — Pruski kralj — Turci idu — U Akvriju. Cena 16 K 50 vin.

Vladoje Dukati, Slike iz povijesti engleske književnosti, cena 7 K 90 vin.

Vj. Klaić, Slike iz Slavenske povijesti, cena 3 K 80 vin.

Alfred Rambaud, Povijest Rusije od početka do godine 1884 sa preko sto slika i dvije karte, cena 15 K 40 vin.

Ferdo Šišić, Pregled povijesti hrvatskoga naroda od najstarijih dana do godine 1873, cena 6 K 60 vin.

Dr. Stojan Serkulj, Pregled opće i hrvatske povijesti treće prerađeno in nadopunjeno izdanje, cena 4 K 40 vin.

Hrvatsko kolo. Naučno. Književni i umjetnički zbornik, cena 9 K 40 vin.

Robert Pinter, Njemačka književnost do smrti Goetheove, cena 7 K 70 vin.

Bratjel Slovenci smo. Mala jugoslovanska koračnica, po narodnem napevu za klavir ali harmonij in dvoglasno petje priredil Stanko Premrl. Cena izvodu 1 K 20 v.

— Razredna loterija. Zrebanje 5. razreda 11. loterije traje od 9. aprila do 8. maja t. l. Cene srečk so: 1/1 200 K, 1/2 100 K, 1/4 50 K, 1/8 25 K. Srečke prodaja Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani in njene podružnice v Celju, Celovcu in Mariboru.

Naročajte „Slovenca“!

Zenitvena ponudba.

Mlad, inteligenten mladenič v starosti 23 let, se želi seznaniti z gospodično v starosti 18 do 21 let z nekaj premoženjem v svrhu ženitve, če je mogoče s sliko. Cenjene ponudbe pod šifro »Veseli 2326« na upravo „Slov.“

Kupujem smrekov les, jelkov, hrastov okrogel ali rezan. Cene za les naložen v vagon naj se naznani na V. Scagnetti, parna žaga za državnim kolodvorom, Ljubljana.

Vajenca sprejme Anton Ferant, trgovski vrtnar v Ljubljani, Ambrožev trg, št. 3.

Proda se glasovir. Naslov pove dobro ohranjen, uprava lista pod šifro: »Uglašen.«

Kupim avto. Cenjene ponudbe z nalukusni, tančnimi navedbami na poštni predal št. 26, Ljubljana.

Proda se: nekaj moške obleke in čevljev. Ijev po nizki ceni. Kje, pove Petrič, Nunska ul. 17, od 12. do 2. pop.

Pisalni stroj se kupi. Ponudbe pod šifro »stroja« na anončno eksp. Al. Matelič, Ljubljana.

Za samca ali samico se proda dvoj- nara omara in postelja brez madracov, oboje novo ohranjeno ter boljše vrste. Pogleda se v Novem Vodmatu št. 62.

Vsako množino konjske žime ku- puje tvrdka M. Mihelič, Šelenburgova ulica.

Sestra Uršula Bezoljak prosi dotično stranko v Udmatu, pri kateri je slednja pred odhodom v okupirano ozemlje spravila svoje stvari, za nas ov proti negradi. — Anončna eksped. cija Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3.

Restavracija Prešernova ulica št. 9 se priporoča v Ljubljani potujočemu občinstvu.

Karavno malinovo in citronovo esenco in druge potrebščine za izdelavo dobrih pokalic, kakor tudi 70% malinovo fondant-esenco za aromatiziranje kanditov priporoča destilacija esenc Srečko Potnik, Ljubljana, Slomškova ulica 27. Istotam se kupijo sveži, čisti olupki oranž, kg 15.— K. 2326

Proda se večja množina štiriletnih dreves hrast in javlan, dalje nova žična mreža, večja množina lepih zložitljivih železnih vrtilnih stolov.

Kupim tehnično-decimalno (od 200 kg do 500 kg) v dobrem stanju. Poizve se v Kolodvorski ulici št. 31.

Glasovir, servis iz porcelana, omara, stenska ura, dve grobni svetilki itd. se po primerni ceni prodajo v Kolodvorski ulici 28/L od 2.—6. ure popoldne.

Kleparski vajenec se sprejme takoj. Martin Kajtna, Litijska.

V neizmerni žalosti potrti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pre- tužno vest, da nam je naš ljubljenski predobri sin, brat, svak in stricček

Niko

danes 4. aprila 1919 ob 1. uri popoldan po kratki mučni bo- lezni v najlepši dobi 19. let za vedno zatisnil svoje blage oči. Pogreb nepozabnega se vrši v nedeljo 6. aprila 1919 ob 3½ uri popoldan iz dež. bolnice na pokopališču k Sv. Križu.

Ljubljana-Sevnica, dne 4. aprila 1919.

Edvard in Marija Grošl, starši, Leopoldina Cankar roj. Grošl, sestra, Bernard Grošl, brat, Frano Cankar, svak, Svetozar, Blagoslav, nečaka.

Krojaškega pomočnika, dobro izur- enega, jenegasprej- me v stalno delo Ivan Slana, krojaški mojster, Ljubljana, Sv. Petra cesta 67. Stanovanje in hrana v hiši.

Za dva dostojna pomočnika se išče za takoj hrana in stanovanje najraje v bližini Dunajske ceste. Preskrbe se tudi živila. Naslov pove upravnistvo pod 2327.

Deklica

stara 14 let, želi priti v kako trgovino ali pa h kakim izurjenim živilji, da bi se učila. Je bistroumna in krepka. Po- nudbe sprejema: Marija Zaberčnik, Pristava, p. Piberk, Koroško.

Proda se iz proste roke popolnoma nov

motorni mlin 12 HP

na bencin, najnovejšega sistema, na dva para kamnov za črno in belo moko s finimi sili in vso zraven spadajočo opremo. Kje, pove upravnistvo „Slovenca“ pod št. 2331.

Javna prostovoljna dražba

b'cik'jev, različnih dobrih voz, gramo- fonov, čevljev raznega manufakturnega in galanterijskega blaga itd. se vrši dne 8. aprila od 9. do 12. in od 2. do 5. ure na dvorišču hiše Jančigaja, Zg. Šiška 114, Celovška cesta. Kupci se vabijo.

Ženitna ponudba.

Inteligenten mlad gospodar, lastnik velikega posestva, išče zveste družice mlajših let, simpatične zunajnosti, z nekaj premoženja in z veseljem do go- spodarstva. Pisma z natančnimi podatki naj se pošljejo na upravnistvo tega lista, pod imenom „Planinska roža“ 2319.

Velik ovalen širok zlat okvir

za prsni portait se kupi.

Ponudbe na upravo tega lista pod šifro »okvir 2318«.

Posestvo naprodaj.

Proda se hiša 5 minut od postaje Poličane tik ceste, z električno lučjo, trafika, dovoljen vino in pivotoč, zraven je velika njiva, sadonosnik in vrta. Cena 32 tisoč kron. Ponudbe na

Valentin Jančič, Spodnje Poličane, Štajersko.

Prostovoljna javna dražba.

se vrši v četrtek dne 10. aprila 1919 v stanovanju na Mostnem trgu št. 15, 1. nadstropje ob 10. uri popoldne. Na razprodajo pride: Razno pohištvo 1 salonska garnitura, 1 glasovir in drugi predmeti. Kupci se vabijo!

Žična ograja 137 m dolga in 120 m visoka s 45 kostanjevi- mi stebri se proda, cena K 1500.—. Poizve se v pisarni »Živnorojske zve- ze v ŠMARGI, posta RADOMLJE«.

Priporočilo!

Proda se po nizki ceni vsakovrstno blago, posebno sledeče: razne cvetlice pripravne za otroče slamačke in šopke, predpasnike, tržne torbice, papirnate zastavice, marmela- da v kozarcih, ambrozija in punč za čaj, malinovci i. dr. Na prodaj je tudi rujava žametasta površna jopca, pri- pravna za otročji plašček ali oblečko. Ogleda se v trgovini na Žabjaku št. 6.

SEJEM

v Višnji gorci se bo vršil dne 14. aprila 1919. Vabljeni so kupci in prodajalci.

Mesino županstvo Višnja gora.

V najem se vzame ali kupi

malo posestvo

z nekaj zemljiščem ali večjim vrtom v kakem prometnem večjem kraju ozir. vsaj v bližini. Pogoji s ceno pod »po- sestvo« št. 2323 na upravo lista.

Zahvala.

Najiskreneje se zahvaljujemo vsem za ob pretužni izgubi našega srčno ljubljenega edince

Franceta Rus

izkazane obile dokaze iskrenega sočutja ter številnega spremstva na zadnji poti tako na Rakovniku kakor v Ribnici. Posebna za- hvala še njegovim dragim sobratom č. g. salezijancem na Ra- kovniku za obilo tolažbo v težki bolezni, velečast. dunovščini iz Ribnice in č. g. vojnemu kuratu A. Dejaku za časteče spremstvo pri pogrebu ter č. g. sobratu dr. Zemljanu za ganljivi nagrobni govor. Vsem naš najpriskrnejši Bog plačaj!

Nemška vas, dne 5. mal. travna 1919.

Rodbina Rus in Češarek.

Zahvala.

Za vse dokaze sožalja, ki so nam došli ob smrti naše nepozabne soproge in mame, gospe

Viktorije Nič

kakor tudi onim, ki so spremili pokojnico na njeni zadnji poti, izrekamo tem potom našo najtoplejšo za- hvalo.

Žalujoča rodbina Ničeva.

V Ljubljani, dne 8. aprila 1919.

Brez posebnega obvestila.

Umrla nam je odkritosrčno ljubljena gospa

Čebelica Tomanova
roj. Razinger

žena prokurista Jadranske banke.

Pogreb ljubljenske bo v sredo dne 9. aprila ob 3. uri popoldne.

Moravce, dne 7. aprila 1919.

Rodbini Toman-Razinger.

Vabilo na subskripcijo.

Ustanovi se

deln. družba „TRIGLAV“

za izdelavo čistih kave in sadnih konserv.

Delnice so po 500 kron.

Vabite se, da se udeležite subskripcije in da samo prijavo pošljete na predsednika pripravljalnega odbora g. **Fr. Cerarja**, tovarnarja v Domžalah, znesek se bo pozneje vplačal. Ako pa hočete podpisani znesek takoj vplačati, pošljite prijave in znesek Jadranski banki v Ljubljani ali Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani.

Za pripravljalni odbor delniške družbe „Triglav“:

Fr. Cerar, tovarnar.	M. Gostinčar, poslovodja.	V. Jeretina, posestnik.
--------------------------------	-------------------------------------	-----------------------------------

5. RAZRED.

5. RAZRED.

XI. RAZREDNA LOTERIJA

Pri naši poslovnici kupljene srečke so zadele:

K 300.000 in K 100.000 glavni dobitki:

št. 10202, izžreban dne 16. oktobra 1915, IV. lot.
 št. 88803, izžreban dne 11. oktobra 1917, VII. lot.
 K 60.000 št. 34.155 in št. 60.606 K 10.000 št. 7788 in št. 130.169
 K 30.000 št. 69.435 K 5.000 št. 68.423
 mnogo dobitkov po K 2000, 1000, 800, 400 in veliko dobitkov po 200 K.

Izplačali smo na dobitkih za K 1.582.040.

Prihodnje žrebanje traja od 9. aprila do
 8. maja 1919.

Izžrebalo se boče 64.000 dobitkov in 1 premija v znesku K 17.075.000.—
Srečke prodaja

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani,
 kot poslovnica razredne loterije in njene podružnice
 v Celju in Celovcu.

Cena srečke: 1/1 K 200, 1/2 K 100, 1/4 K 50, 1/8 K 25.

Igralni načrti in vsa pojasnila brezplačno! Dobitki plačljivi takoj in brez odbitka!

„KINTA“ karbidne svetilke
 najnovejšega sestava, fino emajlirane, enostavne, ter popolnoma nenevarne
 razpošilja po poštne povzetju za ceno 32 K, poština posebej.
 Glavno zastopstvo KINTA svetilk, Ljubljana, Dunajska c. 12.
 Telegrami: KINTA Ljubljana.

GLASOVIR

dobro ohranjen se prodaja. Več se žve
v Cigaletovi ulici št. 4/II., vrata št. 11.

Hiša v Trstu

trgovska ali priv. ov. tudi stavbišče se kupi
Obvezne pismene ponudbe
naanončno ekspedicijo Al. Matelič
Ljubljana, Kongresni trg 3.

Večja množina karbida

se dobi pri BREZNIK & FRITSCH,
trgovina z železnino v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 17. 5189

St. 51. Britev

z jako fi-
nim rezil-
lom, že
brušena
kar za ra-
bo. Cene K 6-25, K 9-—, K 13-50.
— Zahtevajte veliki cenik z več
nego 1000 slikami, brezplačno. —
E. LUNA, Maribor št. 75.

Danes nenadomestljivo perilo se štedi samo z

vporaba mila znamke „Srna“

Tovarna mila in sode Ig. Fock, Kranj.
 Poskusni zavoj s 4 1/2 kg vsebine.

Knjigovodkinja

obenem korešpondenčinja in disponentinja
 katera je bila že v mirnem času par let v trgo-
 vini živilskega blaga in deželnih pri-
 delkov, popolno zmožna slovenskega in nem-
 škega jezika se sprejme. Irena in stanovanje
 v hizi. — Prednost imajo gospice trgovskega
 tečaja z odliko in znajo še stenografijo, hrva-
 ščino in laščino.

Franc Dolenc, Kranj.

Prekrasne stenske slike izvršene v najlepših barvah

po originalnih slikah prof. L. Tišova in Otona Antoninija:

Njegovo Veličanstvo kralj Peter

velikost 32x48 K 9-50 velikost 48x64 K 14-50

Njegova Visokost regent Aleksander

velikost 32x48 K 9-50 velikost 48x64 K 14-50

Woodrow Wilson

velikost 32x48 K 9-50 velikost 48x64 K 14-50

Prvorazredni izdelki v barvah ter najlepši kras jugoslovanskih uradov
 in domov. — Preprodajalci, ki naroče najmanj deset slik, dobe 30%
 popusta. — Priporočamo našo bogato zalogo pisarniških potrebščin,
 razglednic in vseh vrst papirja samo na dobelo.

Umetno založni zavod »MERKUR«
 Zagreb, Ilica 31.

Strojne tovarne in livarne v Ljubljani preje SAMASSA

naznanjajo, da je

ZVONARNA

zopet urejena ter da zopet sprejema naročila.